

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok V. Prenumerata z dostawą 275 Lwów, poniedziałek 17 lipca 1939 r. Codziennie korespondencja z prawicą Nr. 193

PAN PREZYDENT IGNACY MOŚCICKI NA ŻNIWACH W SPALE

„...Uwaga żniwiarze, Pan Gospodarz idzie...”

Spala, 16. 7. (PAT) Po znakiem wyjątkowego w tym roku urodzaju rozpoczęły się parę dni temu w całej Polsce żniwa. Wyruszyli na pola żniwiarze, aby zebrać plony calorocznej młodej pracy. Słoneczne dni umożliwi-

ły im i udać się w stronę pola, gdzie wrzasał już dawno gorączkowa praca nad ścięciem żyta i ustawienie go w medle.

Gdy Pan Prezydent Prof. Mościcki zbliżał się do żniwiarzy, wówczas jeden z nich gromkim głosem krzyknął: „Uwaga, żniwiarze! Pan Gospodarz idzie!”

Pan Prezydent pozdrowił żniwiarzy staropolskim:

„Panie Boże pomóżcie!”
na co zgodny chór żniwiarzy odpowiedział:

„Panie Boże zapłać!”

Gromadka żniwiarzy i wieśniaków ustawiła się półkolem i gdy Pan Prezydent wszedł na skoszoną część pola, jeden ze żniwiarzy dokonał tradycyjnego chłopskiego obrzędu, który się odbywa podczas pierwszego dnia żniw, mianowicie wiązkę słomy zawiązał na

prawej ręce Pana Prezydenta. Jest to tzw. „wykupne”, z którego Pan Prezydent zostaje zwolniony po złożeniu odpowiedniego wykupu.

Wójt gminy Rzeczcza, Jan Gruda, zasłużony bojownik w walkach o niepodległość, odznaczony orderem Virtuti Militari, witając Pierwszego Gospodarza naszego kraju, złożył Panu Prezydentowi życzenia pomyślnych zbiorów w tym roku.

„Wdzięczni jesteśmy — mówili wójt Gruda — że Pan Prezydent zaszczylił swą obecnością nasze żniwa. Nasze kosy, których używamy teraz w żniwach, w każdej chwili zamienimy w broń, którą odpędzimy każdego, kto będzie chciał naruszyć nasze granice.”

Pan Prezydent w odpowiedzi na to przemówienie podziękował w serdecznych słowach żniwiarzom za ich pracę. „Czuję się dobrze wśród was — o-

świadczył Pan Prezydent, — wyrażam swą radość z doskonałych tegorocznych zbiorów.”

Po odpianiu piosenek przez połączone chóry żniwiarzy,

Pan Prezydent wręczył wójtowi Grudzie „okup” na potrzeby społeczne organizacji wiejskiej rejonu spalskiego.

Kwotę powyższą żniwiarze przeznaczyli jedyńmyślnie na F.O.N.

Odnocznącego Pana Prezydenta żegnali żniwiarze, wnosząc przez długi czas okrzyki:

„Niech żyje nasz Gospodarz!”
„Niech żyje nasz Prezydent!”

O godz. 14 Zarząd spalski podejmował żniwiarzy obiadem, który się odbył na dużym placu przed jednym z budynków. W czasie obiadu wygłoszona parę przemówień, w których

żniwiarze podkreślili swą pełną gotowość stawiania się na każdy rozkaz, gdy tego żądzie potrzeby w obronie granic naszego kraju.

O godz. 14.30 żniwiarze udali się gromadą pod pałac Pana Prezydenta, aby złożyć hołd swemu gospodarzowi.

Po zameldowaniu Panu Prezydentowi przez wójtę gminy Grudę, że żniwiarze dziękują Panu Prezydentowi za przybycie na rozpoczęcie żniw, zabrał głos Pan Prezydent R. P.

Pan Prezydent oświadczył żniwiarzom, że ceni ich ciężką caloroczną pracę, której rezultaty były właśnie dziś widzialne.

Zniwiarze, odchodząc, wnieśli też życzenia okrzyków na cześć Pana Prezydenta R. P.

CENTRALNA MAŁOPOLSKA
KASA OSZCZĘDNOŚCI
WE LWOWIE
DAWNIEJ

(Galicyjska Kasa Oszczędności)
ROK ZAŁOŻENIA 1843.
Instytucja prawa publicznego.
Wydaje książeczki oszczędnościowe i imienne i na okaziciela oraz dla wypłaty publiczności książeczki oszczędnościowo-turystyczne z prawem podejmowania po zł. 200— dziennie.
Z POREKĄ PAŃSTWA.
Prowadzi rachunki bieżące i czekowe.
Fundusze rezerwowe zł 6.200.000
Zamieścił wpłaty - P. K. O. 500.198

ja włością w tym roku wyjątkowo obrodziło, toteż kłosa są pełne dużego ziarna.

Żyto w tym roku wyjątkowo obrodziło, toteż kłosa są pełne dużego ziarna.

Specjalnie uroczyście charakter miało rozpoczęcie żniw w Spale, gdyż zaczęli się swoją obecnością

Pierwszy Gospodarz Rzeczypospolitej Pan Prezydent Ignacy Mościcki z małżonką.

Na dużej przestroni w pobliżu pałacyku Pana Prezydenta zasiano w zeszłym roku, w tym miejscu, gdzie dawniej znajdował się trawnik — żyto. Na wiadomość, że w dniu 15 lipca Pan Prezydent R. P. będzie obecny na pierwszemu zbiorze plonów w Spale,

ścigali go letniej rezydencji Pana Prezydenta Mościckiego wieśniacy z okolicznych wsi i wiosek, wyrażając gotowość do udziału w koszeniu żyta.

Już od wczesnych godzin rannych, Spala zaryzowała spokojną, zaroiła się barwnym tłumem chłopów z kosami w rękach, którzy udali się na pole i rozpoczęli pracę. Wśród żelców w barwnych regionalnych strojach panuje nastroj radośnego oczekiwania na przybycie Pana Prezydenta R. P.

O godz. 11 Pan Prezydent R. P. z małżonką, adiutanten mjr. Hartmanem i dyrektorem Raskim opuścili swój pa-

Horthy nie chce się zgodzić na przyjazd Hitlera do Budapesztu

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — I. r.) „Daily Mail” donosi, że REGENE HORTHY SKŁONIC MIAŁ HITLERA DO ZREZYGNOWANIA Z ZA MIARU ZŁOŻENIA WIZYT W BUDAPEŚCIE, KTÓRA MIAŁA SIĘ ODBYĆ W JESIEŃ B. R.

ADMIRAL HORTHY ZAKUMIKOWAŁ, ŻE NIE MOŻE REZYGNAC ZA OSOBISTE BEZPIECZEŃSTWO HITLERA.

SZEF TAJNEJ POLICJI NIEMIECKIEJ HIMMLER, KTÓRY BYŁ WYŚŁANY DO BUDAPEŚCZA, STARAŁ SIĘ PRZEKONAĆ REGENE HORTHY’EGO, ŻE GESTAPO MOŻE SIĘ PODĄĆ ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA BEZPIECZEŃSTWO HITLERA, REGENE NIE UDZIELIŁ JEDNAK SWJEJ ZGODY.

PRZYBORY WOJSKOWE, POLICYJNE, PRZYSYP. WOJSK.
CZAPKI AKADEMICKIE, STUDENCKIE I SZKOLNE
ORAZ WYNOŚY SKÓRZANE
J. MAJOROWA Lwów, Sykustuska 10
(Imach P. K. O.) 418 Telefon 112-70

Tekst oficjalnego komunikatu o rozmowach hr. Ciano z gen. Franco

San Sebastian, 16. 7. (PAT) Agencja Stefani podaje następujący tekst komunikatu o rozmowach m. Ciano z generałem Franco.

„W rozmowach, jakie odbył włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano z gen. Franco i rządem hiszpańskim, rozpatrzone zostały wszystkie zagadnienia interesujące bezpośrednio lub pośrednio oba kraje. Ten przegląd zagadnień był dokonywany ze szczerością i zaufaniem, charakteryzującym stosunki między dwoma narodami, nierozłącznie związanymi doświadczeniami nabytymi wraz z Niemcami.

Stosunki te znalazły ostatnio wy-

raz w wspaniałym przyjęciu, jakiego doznał przedstawiciel Mussoliniego i Włoch faszyzmu i w przemówienie wygłoszonych przez gen. Franco i m. Ciano. Stwierdzono zupełną solidarność punktów widzenia i intencji oraz postanowiono rozwiązać należającą współpracę, aby przysłać między Włochami i Hiszpanią, która jest rzeczywistocią pozytywną w polityce Europy, mogła całkowicie odpowiadać celom wytyczonym przez Mussoliniego i gen. Franco w interesie obu krajów i ogólnym interesie porządku i cywilizacji.”

Urlopy na zjazd legionowy

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — I. r.) Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski zgodził się na udzielenie urlopu od 1—3 dni w okresie między 5—7 sierpnia tym pracownikom państwowym i samorządowym, którzy chcą wziąć udział w zjeździe legionistów.

Kongres rzemiosła chrześcijańskiego

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — I. r.) Wczoraj min. Roman wyjechał do Częstochowy na II Ogólnopolski Kongres Rzemiosła Chrześcijańskiego, który odbędzie się w dniach 16 i 17 bm.

Jeszcze jeden oddział SS w Gdańsku

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — I. r.) Do Gdańska przybył 12 bm. nowy oddział S. S. Oddział przybył w mundurach i pełnym ekwipunku na dwa statkach. Przybyli, uformowani w dwa bataliony liczące po 300 ludzi, przemarszerowali do koszar po wyładowaniu ich na wybrzeżu Molwaty.

Rada nadzorcza Zakładów Zyrardowskich

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — 1. r.) W dniu 14 bm. odbyło się posiedzenie Rady nadzorczej Państwowych Zakładów Zyrardowskich S. A., wybranej przez zwyczajne walne zgromadzenie w dniu 11 bm. Stanowisko prezesa Rady powierzono prezesowi Państwowego Banku Rolnego, obecnemu min. Jarozyńskiemu.

Skarga sądowa mjr. Galinaty przeciwko „Robotnikowi” i „Kurierowi Polskiemu”

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — 1. r.) Komendant Związku Młodej Polski mjr. Galinaty wytoczył skargę przeciw redakcji „Robotnika” i „Kuriera Polskiego”, które to pisma ogłosiły, że obecnym komendantem ZMP był w swoim czasie komendant organizacji hitlerowskiej.

W dwa dni później redakcja „Robotnika” wśród ogłoszeń na ostatniej stronie wyznała, że nie sło o mjr. Galinaty, ale o komendanta ZMP na Jaroszyńskiemu.

MARIAN ZALIPKA właściciel firmy

SCHEX i STENZEL

WE LWOWIE: UL. SYKSTUSZA 2, TEL. 234-30 poleca wielki wybór papierów listowych, rzeków do napelania in. różnych systemów. Druki do Gospodarstwa Rolnego, „Ozolidy” stale świeże na składzie. 4488

Nowe ustawy

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — 1. r.) W tych dniach ogłoszono zostanie w Dzienniku Ustaw szereg ustaw, uchwalonych na ostatniej sesji Izby Ustawodawczej i podpisanych przez P. Prezydenta R. P.

Są to m. in. ustawy o znoszeniu ordynacji rodowych, która wejdzie w życie z dniem ogłoszenia, ustawa o porównaniach kartelekowych, która wejdzie w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu, i ustawa o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa, która wejdzie w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Francja wypowiada wałkę wrogiej propagandzie hitlerowskiej

Parý, 16. 7. (PAT) Prezydium Rady Ministrów wydało komunikat, w sprawie akcji zmierzającej do ukroczenia działalności wrogiej propagandy na terenie Francji, w którym stwierdza, iż chodzi tu o aresztowanie osób, będących w kontakcie z agentami obcych mocarstw i pobierających od nich sumy pieniężne. Przystępstwa te podpadała dekretem o spiegiostwie ze stycznia 1934 oraz dekretem z 17 czerwca 1938 r. o zapewnieniu lađu i dowodów we wnętrznego, te nie będą — jak zapowiadają komunikat — z całą konsekwencją, bez względu na osoby, jakie dopuściły się tych przestępstw. Z drugiej strony komunikat zapowiada tępienie wszelkich abiechich, nolemik prasowych i nlelek, mocz-

„Stalowa Wola” odpłynęła do Ameryki Północnej

Gdynia, 16. 7. (PAT) Nowy polski motorowiec towarowy „Stalowa Wola”, którego poświęcenie odbyło się przed kilkunastu dniami, odpłynął w inaugurującą podróż do portów Ameryki północnoeuropejskiej pod dowództwem kpt. Jana Strzembosza.

Motorowiec zaburł z Gdyni do Urugwaju i Argentyny, około 3600 ton różnych towarów.

Czołowi pisarze polscy wyjeżdżają na Litwę

Warszawa, 16. 7. (PAT) Dnia 24 bm. wyrusza na Litwę wycieczka pisarzy polskich. W wycieczce wezmą udział członkowie P. A. L. Karol Izykowski i Ferdynand Goetel oraz m. in. pp. Stanisław Wasylewski z Poznania, Zygmunt Nowakowski z Krakowa,

profesor Konrad Górski z Wilna, Stefania Podhorska-Okołów, Melchior Wańkowicz, Wiesław Wóhnot, Aleksander Maliszewski, Jalu Kurek, S. R. Dobrowolski.

Celem wycieczki, która udaje się na Litwę na zaproszenie litewskiego Związku Literatów w Kownie, jest nawiązanie bezpośredniego kontaktu osobistego z pisarzami litewskimi oraz zetknięcie się ze społeczeństwem litewskim i Polakami zamieszkującymi na Litwie.

Wycieczka zabawi jakiś czas w Kownie, po czym udaje się w podróż autokarem turystycznym do Polagi i na granicę dawnego kraju kłajpedzkiego. Pisarze polscy udadzą się również na uścisze rzeki Świętej, gdzie powstaje nowy port.

Wznowienie rokowań angielsko-francusko-sowieckich

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — 1. r.) Rokowania angielsko-francusko-sowieckie wznowione zostaną — według pogłoszek — prawdopodobnie dziś.

Jak się okazuje, kolejne spotkanie ambasadorów Anglii i Francji oraz p. Strazę z premierem sowieckim Molotowem początkowo miało się odbyć w ub. czwartek, jednak w ostatniej chwili na życzenie Molotowa zostało odroczone o parę dni. Jak twierdzą, odroczenie nastąpiło z powodu przeciwdziałania pracą premiera sowieckiego wobec zaostrożenia sytuacji na Dalekim Wschodzie.

Trzeci strąk, otrzymanych przez dyr. Strazę od rządu angielskiego, nie jest dotychczas znana. Ze skąpych wiadomości, jakie przedostają się na ten temat, wynika, że instrukcje zawierające odpowiedzi na ostatnie zastrzeżenia sowieckie.

Ponieważ uwaga miarodajnych kół sowieckich pochodziła z tego wydarzenia w Mongolii, w kolach politycznych ponownie przekonano, że nowe spotkanie z Molotowem nie przyniesie wyjaśnienia sytuacji w rokowaniach angielsko-francusko-sowieckich.

Dlaczego Jugosławia przeszkadzała w zawarciu traktatu turecko-angielskiego

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — 1. r.) „Star” donosi, iż ks. Paweł jugosłowiański, który przybędzie do Londynu w przyszłym tygodniu, odbędzie spotkanie z prem. Chamberlainem albo min. Halifaxem.

Ks. Paweł będzie przeszyony — pisze dziennik — o wyjaśnienie pewnych wydarzeń sprzed dwu miesięcy, uważanych za akt nieprzyjazny w stosunku do Anglii.

Mianowicie ku zdumieniu świata dyplomatycznego rząd jugosłowiański polecił swemu przedstawicielowi w Ankarze, aby uczynił wszystko co jest w jego mocy, by skłonić Turcję do niezawierania sojuszu z Anglią. Posel jugosłowiański poparł wysiłki, zmierzające do przeszkodzenia w zawarciu przymierza i aczkolwiek nie miał powodzenia, rząd angielski pragnąłby otrzymać wyjaśnienie w tej sprawie.

„Action Francaise” pogodzona ze Stolicą Apostolską

Citta del Vaticano, 16. 7. (PAT) Kongregacja Świętego Oficjum odwołała dekret z 29 grudnia 1926, na mocy którego dziennik „Action Francaise” został umieszczony na indeksie.

Umieszczenie tego dziennika na indeksie motywowane było tym, że dziennik ten występował przeciwko stolicy apostolskiej i przeciwko władzy suwerennej papieża.

W liście, skierowanym dnia 20 listopada 1938 do papieża, redaktor naczelny „Action Francaise” wyraził skłębę i zwrócił się z prośbą o zniesienie prohibicji. Przy tym komitet redakcyjny w sposób otwarty wyraził swoje odanie stolicy apostolskiej, odwołał błędy i dał gwarancje, że będzie stanował wiernie kościoła.

Rekord transatlantyckiego wodnosamolotu pasażerskiego

Biscarosse, 16. 7. (PAT) Wodnosamolot „Lieutenant de Vaiseau Paris”, który wczoraj o godz. 9.49 wystartował z Waszyngtonu do Francji i lądował w Botwood na Nowej Ziemi, przybył do Biscarosse o godz. 15 min. 47

Jest to pierwszy wypadek, że wodnosamolotowie handlowy, mający na pokładzie dziesięć osób, przebył bez lądowania odległość ok. 5300 km, dzielących Stany Zjednoczone od Francji.

Sobota

od rana do godz. 18 w skróciach teleg.

W KRAJU

□ W piątek przybył do Katowic Jan Kiepusa, który na Placu Powstańców da koncert na FOK.

□ Statek szkolny Państwowego Szkoły Morskiej „Dąb Romorzy” wyruszył w dziesięciodniową podróż szkolną do Bałtyku.

□ B. król Albanii Zygo przysłał do redakcji pism polskich telegram, w którym wyraził powność, że wyrazy przyjaźni złożone w Polsce jego rodzinie, skierowane były pod adresem narodu albańskiego.

□ Min. Rolnictwa rozwiązało krakowską Izbę Rolniczą, na cele której stał sen. Kleczewski.

□ W kinie katowickim przed rozpoczęciem wyświetlania antyhitlerowskiego filmu „Znieniala szpaza”, operator filmowy Niemiec Ryszard Willi demonstracyjnie nie chciał wyświecać obrazu, gdy publiczność była już na sali.

□ Przez granicę niemiecką uciekło do Polski około 60 osób, w owasie przed zemstą Gestapo.

□ Według danych Syndykatu Emigracyjnego z Polski wyemigrowało 1287 osób, z czego do Kanady 387 osób, St. Zjednoczonych A. P. 41 osób, do Brazylii 35 osób, Argentyny 224 osób, Paragwaju 288 osób, do innych krajów zamorskich 216 osób, do krajów europejskich 136.

ZA GRANICĄ

□ B. prezydent Benesz przybył z Ameryki do Londynu.

□ Z Bordeaux odjechał parowiec transatlantycki, wiozący na pokładzie 2000 uchodźców hiszpańskich, udających się do Meksyku.

□ Urzędnicy kontrwywiadu francuskiego przybyli do Londynu celem współdziałania z kontrwywiadem angielskim przy zwalczaniu propagandy narodowo-socjalistycznej.

□ Do Baton Rouge (St. Luiziana) sprowadzony został i osadzony w więzieniu b. rektor uniwersytetu James Monroe Smith, oskarżony o sprzeniewierzenie 100 tys. dolarów z kasy uniwersyteckiej.

□ W dniach 25. 7.—17. 8. odbędzie się wielkie manewry armii floty z udziałem oddziałów wszystkich rodzajów broni i powołanych rezerwistów.

□ Stan zdrowia prezydenta republiki fińskiej Kallio poprawił się znacznie.

□ Wulkan „San Jose” w Brazylii znajdujący się w pobliżu miasta Santiago w republice chilijskiej, wznowił działalność, wyrzucając gwałtownie z krateru wielkie ilości lawy.

□ Amatorzy greccy zamierzają zamówić w angielskich stoczniach morskich 15 statków o łącznej wartości 2 milionów funtów szterli.

□ Z Providence donoszą, że w pobliżu kopalni nastąpił pod ziemią wybuch, który zasypał w głąb szłyby około 50 górników.

□ Towarzystwo polskie w Porto Alegre, „Kultura” złożyło na ręce p. wicekonsula swego czasu przesłało 2 i pół tys. miliriosów, ofiarowanych na FOK.

□ Król angielski zatwierdził doychczasowego ministra pełnomocnego w Belgradzie sir Ronalda Hugh Cambella na stanowisko ambasadora w Wielkiej Brytanii w Paryżu.

□ W katedrze w Kassa (Węgry) świętokradzie zrabowali historyczny złoty łożo z XII w.

□ Partia komunistyczna zwróciła się do Labour Party z wnioskiem o sfinalizowanie obu ugrupowań.

□ Dwóch chińczyków dokonało zamachu bombowego na ambasadę brytyjską w Tokio.

Nowa faza w stosunkach włosko-angielskich

Odwolanie ambasadora włoskiego Grandiego z Londynu i ofiarowanie mu stanowiska w rządzie oznacza dalsze podporządkowanie się Rzymu dyktawom berlińskim.

Stosunki włosko-angielskie przechodziły w ciągu ostatnich lat najrozmaitsze fazy. Rysem ich najbardziej charakterystycznym były wyśiki czynione przez Włochy dla u zyskania od Wielkiej Brytanii uznania nowego imperium włoskiego. Nie chodziło przez prostą o oficjalną ceremonie, ale o jej rozległe konsekwencje. Włochy rozszerzając swe posiadłości afrykańskie, dokonyując podboju Abisynii, umacniając się w Libii i na wyspach morza Śródziemnego, budując fortefikacje na Pantelerii i w Dodekanezie, osiagając na pozór mocne podstawy ekspansji, znalazły się w rzeczywistości, wobec zaudu znacznie przerastają cych ich sily.

Motywacje realne rozwoju mogły im dać jedynie przyjaźni Anglii. To też zabiegali o nią nadzwyczaj usilnie, stosując na przemian prośby i groźby. Starali się pokazać całe zło, jakie mogła wyrządzić interesom wielko-brytyjskim, podporządkując ludność Arabii, popierając opozycję w Egipcie, siejąc zamęt i niepokój na morzu Śródziemnym. Obiecywały im oszczędnie owocną i szczerą współpracę, w zamian za żywiołowość i użna nie ich równorzędnej pozycji na tych obszarach. Po licznych perypetiach, okresach oziębia i ożabienia, do zło wreszcie do podpisania, a nawet wprowadzenia w życie układu anglo-włoskiego.

Tymczasem jednak sytuacja europejska zmieniła się bardzo znacznie. Rozrost Niemiec, ich głośne sukcesy, skłoniły Włochy do zejścia z wyśkiej drogi. Między Rzymem i Berlinem nawiazal się wyścig. Mussolini nie chciał pozostać w tyle za swoim partnerem. Wyśniewito żadała pod adresem Francji. I tu zala mala się cała praca prowadzona od lat. Żadania włoskie Francuzi zbyli wzruszeniem ramion, a gdy powtórzyli się w natrączyweli formie, premier Daladier przejechał się po francuskiej Afryce północnej, dając niekwestionowanie do zrozumienia, że krzyknie nic nie można od niego u zyskać.

W Rzymie pozostala goręcość po niepełnionych nadziejach i postanowienie przeprowadzenia ich wbrew wszystkiemu.

Liczonu zwaszcza na dwa czynniki majace ulatwić wywarcie presji: Niemcy i Hiszpanie.

Zwyciestwo gen. Franco istotnie spawnilo Włochom pewien wpływ na politykę hiszpańską. W stopniu jednakie znacznie mniejszym niż to sobie Włosi obiecywali. Wdzieczność może być elementem bardzo istotnym w stosunkach miedzynarodowych, nie wtedy wszakże, gdy nie wyrażnie sprzeciwia interesom danego kraju. Podróż min. Ciano do Hiszpanii ma właśnie tę wdzieczność pobudzić do żywszego działan-

Natomiast rachuby na pomoc Rzeszy w „straszniu” powiodły się aż nazbyt dobrze. Póty groźono, aż wszyscy w okolo zaczęli się zbroić. Wciągnięte w tryb polityki niemieckiej, Włochy straciły tak ciężko wypracowaną przychylnosc Anglii, narazily na szwank swe stosunki z Polską, zobaczyły przed soba wroga Turcję, niechętny Egipt i Bałkany... O jakichkolwiek ustępstwach ze stro-

ny Francji nie moglo już być mowy.

Cały ten lekkomyślnie wywołany, fatalny spóty okoliczności zarzynał się na dobre w chwili podpisywania sojuszu niemiecko-włoskiego. Wtedy też ambasador Dino Grandi za jednym zamachem zrezygnował z wieloletniej pracy nad zbliżeniem włosko-brytyjskim i wygłosil mowę, która wprawdzie niezmiennie zdziwila niesmakiem jego londyń-

skich przyjaciół, ale zapewnila mu powrót z honorami do Rzymu. Jeżeli jednak dano mu tam odpowiednie stanowisko ministra sprawiedliwości, jest to może nie tyle dowód uznania za jego „ślepe i bezwzględne posłuszeństwo dla Mussoliniego”, ile chęć zapewnienia sobie na przyszłość współpracy człowieka, który wie jak trzeba rozmawiać z Anglikami.

Trzygodzinna rozmowa ambasadora Anglii z japońskim min. spraw zagranicznych

Tokio, 16. 7. (PAT) Japońskie ministerstwo spraw zagranicznych oglosilo następujący komunikat o odbytej konferencji japońsko-brytyjskiej:

„Minister spraw zagr. Azji i ambasador brytyjski sir Robert Craigie odbyli w apartamentach urzędowych ministra spraw zagranicznych trzygodzin-

ną rozmowę. Dotyczyła ona pewnych spraw ogólnych, leżących u podstaw obecnej sytuacji w Tientsinie.

Rozmowa została odroczona celem uzyskania czasu na dalsze rozważenie poruszonych kwestii.

Następne spotkanie odbędzie się w poniedziałek 17 lipca br.”

Plotka o red. Hrabymu kolportowana przez Polską Agencję Agrarną

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — I. r.) „Polska Agencja Agrarna” podala wiadomość, jakoby w dniu 14 bm. na pl. Trzech Krzyży w Warszawie wyniklo zajście miedzy akademikami i wódcami a red. Hrabymkiem.

Stwierdzic należy, że cała powyższa informacja jest z gruntu fałszywa i zmyślona, ponieważ żadnego zajścia

miedzy wymienionymi ani na pl. Trzech Krzyży, zni nigdzie indziej zarowno w dniu 14 bm., jak i przedtem i potem nie bylo.

Toteż z całą stanowczoscia należy naprzeciw tego rodzaju metod, która polega na puszczeniu wiadomości fałszywych, godzących w cześć ludzką.

Iwonicz Jodowy

KSIAŻE WÓD JODOWYCH

Wskazania dla leczenia w Iwoniczu obejmują dzięki wszechstronnemu prawu stosowaniu w medycynie — jodu i bromu bardzo liczne jednostki chorobowe. Infor macji udzielamy ochotnie.

4260

Dyrekcja

Alpiniści polscy na szczycie Nanda Devi Wschodnim

Wspaniały sukces dra Bujaka i inż. Klarnera

Warszawa, 16. 7. (PAT.) Zdobyćce przez polską wyprawę himalajską szczytu Nanda Devi wschodniego (7430 m.) stalo się najwybitniejszym wydarzeniem alpinistycznym roku 1939.

Pokonanie tego olbrzymia himalajskiego jest bowiem nie tylko najwybitniejszym dotad sukcesem polskiego alpinizmu, ale i w skali ścisłe obiektyw-

nej stanowi jedną z najwybitniejszych zdobyczy alpinizmu na ogole.

Gdy mimo wielokrotnych ataków na takie szczyty ośmiotysięczne, jak Mount Everest (8840 m.), „K2” (8610 m.), Kangczenlunga (czyli Kangczen-dzongna 8579 m.), Nanga Parbat (8114 m.) czy Hidden Peak (8065 m.), nie udało się pokonać jeszcze żadnego z tych ośmiotysięcznych arystokratów

górkich — i gdy niejeden ze szczytów siedmiotysięcznych niezar po wielokroć odpieral szturmy najlepszych w swet wyposażonych wypraw — wyprawy na szczyty siedmiotysięczne odyskały swą gloriole, przymyślona na pewien czas budzący sensację i przedwczesne nadzieje próba zdobycia „ośmiotysięczników”.

Do dziś dnia człowiek pokonał w górach całej kuli ziemskiej dopiero dwadzieścia cztery olbrzymy, przewyższające wysokością poziom 7000 metrów. Nanda Devi wschodni, zdobyty w dniu 2 b.m. przez 2 członków pierwszej polskiej wyprawy w Himalaje, pierwszego alpinistę dra Bujaka i inż. Janusza Klarnera, zajmuje wśród nich ze swymi 7430 metrami wysokości — szóste miejsce pod względem wysokości — jak widzimy, miejsce nader honorowe, zwłaszcza, gdy weźmie się pod uwagę, że wśród tych dwóch tuzinów z dotad „siedmiotysięczników” jest jednym z najtrudniej dostępnych.

Zdobyćce przez polską wyprawę szczytu Nanda Devi wschodniego (7430 m.), zawdzięczają należyty dwu okolicznościom: Po pierwsze zdobycie tego szczytu jest samo w sobie pierwszorzędnym wyczynem, po drugie — stanowi dla alpinizmu polskiego zdobycie tym cenniejsze, że jest nowym polskim rekordem wysokości w alpinizmie.

Tym większa dawna ogarnia nas wobec tego, że wynik ten należy do pierwszego w ogóle wyprawy, jaką Polacy zorganizowali w Himalaje.

Dość pogodnie i ciepło przy słabych wiatrach z kierunku południowych. Na zachodzie kraju skłonność do

Trzydzieści tysięcy milicjantów w brytyjskiej armii regularnej

Warszawa, 16. 7. (Tel. wł. — I. r.) Wczoraj nastąpiło zarezerwowanie pierwszej transzy rekrutów milicjantów w liczbie 30 tysięcy, powołanych w Anglii do 6-miesięcznej służby w armii regularnej na podstawie uchwalo-

nej ustawy o powszechnej służbie wojskowej.

Rekruci otrzymają 4-miesięczne przeszkolenie wojskowe, po czym zostaną wcieleni na 2 miesiące do poszczególnych oddziałów.

Młodzież węgierska obowiązkowo pracuje na roli

Budapeszt, 16. 7. (PAT.) Wczoraj zostaly oficjalnie otwarte obozy Służby Pracy, przewidziane przez nową ustawę o obronie narodowej. 6 tysięcy młodych ludzi rozpoczelo pracę w rozmaitych obozach, w których pozostaną do 30 września. W ciągu tych 10 tygodni przejdą oni przeszkolenie wojskowe oraz będą pełnili służbę w gospodarstwach rolnych i w przemyśle.

W myśl ustawy, praca ich ma mieć znaczenie ogólnonarodowe i w żad-

kuencji dla przedsiębiorstw prywatnych. Pierwszego dnia, po wcielaniu do obozów, młodzi ludzie złożą przysięgę.

Na Węgrzech istnieje poza tym instytucja dobrowolnej służby pracy, rekrutująca członków z pólśród akademików, pracujących pomocno ludności rolniczej w pracach rolnych. Obecnie 160 akademików pracuje od miesiąca na górnych Węgrzech i na Rusi Przyparkapię.

1500 zawodników weźmie udział w marszu „Szlakiem Kadrowki”

Kraków, 15. 7. (PAT) Wczoraj wieczór w sali Puteitetowej na Ratuszu krakowskim odbyło się posiedzenie Komitetu organizacyjnego tegorocznego XV Marszu Szlakiem Kadrowki.

Tegoroczny marsz szlakiem kadrowki, który odbywać się będzie w ramach jubileuszowego zjazdu sierpniowego, posiada charakter szczególnie uroczysty.

Dotychczas do marszu zgłosiło się 110 drużyn Z. S., ogółem zaś z drużynami wojskowymi i P. W. ponad 200 z terenu całej Rzeczypospolitej. Liczba zawodników przekroczy 1500.

Wieczorem przed wymarszem sprzed historycznych Olszardów sztafeta wiśleskiego oddziału Z. S. zapaliła wielki stos.

Uciekinierzy z „Czarciej Wyspy” cudem uratowani od głodowej śmierci na bezludnej wyspie

Warszawa, 15. 7. (Tel. wł.) Do spiżni w Kigton (na Jamajce) odstawiono dwóch uciekinierów z Czarnej Wyspy, którzy uświadali dostać się na wolność do Meksyku i spędzić 47 dramatycznych dni na bezludnej wyspie. Zapadnięte oczy, wychudłe, pokryte kankrami zarostu policki świadczą o przeżyciach tych ludzi, którzy o mało zmysłów nie postradali, zrywili się naś wyłączenie małżami.

W maju r. ab. Marceli Bursac i Honorat Ferraton uciekli z Cayenne razem z kilkoma jeźdźcami warszawskimi.

Na wyspie Trinidad władze angielskie ułtowały się nad nimi i dały im nową łódź, stara bowiem nie nadawała się do dalszej jazdy. Omijając Martynikę, gdzie bali się kontaktu z władzami francuskimi, zbiegłowie detarli do Jamajki. Bursac rozbiła ich tuż przy ruinach starego miasta piratów z XVIII wieku, Port Royal. Tutaj towarzysze opuszcili ich i Bursac z Ferratonem zostali sami.

Władze angielskie poleciły im opuścić wyspę jak najszybciej.

W otrzymanej od jakiegoś przeciwnika z Jamajki łodzi zbiegłowie wyruszyli na burzliwe morze Karibskie, kietając się ku Meksykowi. Huragan wyrzucił ich na mały skrawek lądu, wyspęk zwaną Pedro Kay. Na wyspę tę nikt nie mieszka, z rzadka tylko ko odwiedza ją rybak. Rozbitkowci znaleźli tam pusty szalas, otoczony kiloma palmami.

Bez żywności, bez broni, słabnie z dnia na dzień, wychekiwali ratunku.

Udało im się skonstruować dość wyski maszt, na samym szczycie którego umocowali jakiś flaga, licząc na to, że „chorągiew” taką zauważy statek z daleka. Czekanie przedłużało się w nieskończoność.

Wreszcie pewnego dnia przelatowały tamtędy ogromny wodnosamolot amerykańskich linii lotniczych Pan-América. Lećiał on właśnie z Miami, wiosną bogatych Amerykan na Jamajkę.

Czołowy przywódca „Bundu” osadzony w Berezie Kartuskiej

Warszawa, 15. 7. (PAT) Dnia 14 bm. został zatrzymany i odesłany do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej adwokat dr Leon Feine, jeden z czołowych działaczy „Bundu” na terenie Krakowa, właściciel kamienicy oraz placu budowlanego.

Powodem osadzenia w miejscu odosobnienia dla Feina była konieczność niedopuszczenia do kontynuowania przerw działalności, zmierzającej do wywołania antonizmów i zadrążeń pomiędzy poszczególnymi grupami społeczeństwa.

Dr Feine znany jest ze swych sympatii do ruchu komunistycznego. Już w lipcu 1920 r. w kręsie wojny polsko-bolszewickiej był zatrzymany i internowany w Dąblu pod zarzutem propagandy komunistycznej.

W następnych latach odnosił się on zdecydowanie pozytywnie do koncepcji jednolitego frontu z komunistyczną partią Polski, zawartego w Krakowie przez KPP i „Bund” w lecie 1935 r.

Wyjazd regenta Pawła do Anglii Przerwa w podróży powrotnej w Paryżu

Białogród, 14. 7. (PAT) W najbliższych dniach regent książe Paweł wraz z małżonką, twierdzą do Anglii z wizytą do księżstwa Kentu.

W drodze powrotnej regent ma się zatrzymać w Paryżu.

Wizyta w Anglii mieć będzie charakter prywatny, toteż rezydentowi towarzyszy w tej podróży minister

spraw zagranicznych. Jak wiadomo regent jest ożeniony z siostrą zony księcia Kentu.

W związku z tym wiadomym sądzi się w tutejszych kołach politycznych, że

ostateczne ogłoszenie porozumienia z Chorwacją nastąpi dopiero po powrocie księcia regenta do Jugosławii.

Gen. Laidoner przyjął oficerów niemieckich

Tallin, 15. 7. (PAT) Z okazji przybytu w Tallinie krążownika niemieckiego „Admiral Hipper” naczelny wódz armii estońskiej gen. Laidoner przyjął dowódcę i oficerów niemieckich i wydał na ich cześć przyjęcie w swej letniej rezydencji. Wieczorem odbył się rauc.

Min. Alfieri w Monachium

Rzym, 15. 7. (PAT) Z okazji dnia sztuki niemieckiej włoski minister kultury ludowej Alfieri udał się do Monachium, gdzie został przyjęty przez dra Goebbelsa.

Bełin, 15. 7. (PAT) Niemieckie Biuro informacyjne donosi, że rozpoczęto niedawno niemiecko-słowackie rokowania gospodarcze w sprawie rozstrachunku pomiędzy Słowacją o protektorat Czech i Moraw doprowadzili do podpisania dziś dwóch pierwszych porozumień.

Skazanie szpiegów niemieckich przez sąd szwajcarski

Zurych, 15. 7. (PAT) Sąd federalny ogłosił wyrok w procesie „ligi wiewnych konfederatów”.

Główny oskarżony Frei został zaocznie skazany na 2 lata więzienia i 15 lat pozbawienia praw, Zander na 15 miesięcy więzienia. Inni oskarżeni zostali skazani od 2 do 6 miesięcy.

W motywach są podał, że skazani oni zostali za przekroczenie ustawy o zwalczaniu szpiegostwa. Służba informacyjna została zorganizowana w sposób, który wyklucza nieświadomość skazanych co do nielegalności ich działań.

Dwie arystokratki niemieckie w wielkiej aferze szpiegowskiej

Paryż, 15. 7. (PAT) Dzienniki paryskie zapowiadają, że dwaj aresztowani, o których ogłoszono, są tylko wstępem do wielkiej akcji, mającej na celu oczyszczenie terenu prasoego i politycznego Francji z osób, pozosta-

jących mnieć lub więcej świadomie na usługach niemieckiej propagandy. Dziennik „Paris Soir” twierdzi, że aresztowania, dokonane w wyniku pierwszych dochodzeń, obejmują ok. 150 osób.

„Populaire”, pisząc o tych aresztowaniach, twierdzi, że w związku z nimi pozostaje wydalenie z pranie Francji obywateli niemieckiej kszężtnicy.

Ki. Loewenstein, która wydalona w swoim czasie z Anglii, przebywała w ostatnich dniach w Paryżu. Dziennik zwraca jednocześnie uwagę na niedawny pobyt w Paryżu mnei arystokratki niemieckiej księżniczki Hohenlohe.

„Paris Soir” twierdzi, że dochodzenie w tej sprawie prowadzi, już inspektor policji Bonny, znany z czasów afera Stawiskiego

Urzednicy w Prusach Wsch. muszą pracować w polu

Gdańsk, 15. 7. (PAT) Kierownik partii narodowo-socjalistycznej w Prusach Wschodnich Koch wydał zarządzenie, na podstawie którego wszyscy urzednicy zmuszeni są pracować jeden tydzień na wsi przy zniwach.

Wydania podobnego zarządzenia spodziewają się w Gdańsku.

Komisja dla likwidacji litewskiego ministerstwa w Krajpedzie

Kowno, 15. 7. (PAT) Gabinet ministrów powołał komisję, której zadaniem będzie opieka nad sprawami związanymi z zarządzaniami litewskiego

ministerstwa w kraju kłajpedzkim oraz likwidację tego ministerstwa. Komisja będzie się znajdowała przy ministerstwie spraw zagranicznych i będzie należała bezpośrednio do renciera.

Na zasadzie umowy, zawartej podczas litewsko-niemieckich rokowań w Berlinie w maju r. b., postanowiono, że obywatele litewscy, w kraju kłajpedzkim, zajmujący się handlem i przemysłem, lub pracujący w wolnych zawodach, będą mieli prawa obywateli Rzeczy lub obywateli państw najbardziej uprzywilejowanych.

Ustawa o przysposobieniu małoletnich

Warszawa, 15. 7. (Tel. wł. — 1. r.) W najbliższych dniach ogłoszona zostanie w Dzienniku Ustaw i weździe w życie z dniem ogłoszenia przyjęta na ostatniej sesji parlamentarnej przez Izby Ustawodawcze i podpisana ostatnio przez P. Prezydenta R. P. ustawa o przysposobieniu małoletnich.

Kontrola cen w Austrii

Wiedeń, 14. 7. (PAT) Komisarz Burckel zarządził generalną kontrolę wszystkich cen artykułów nie wesej potrzebny w całej Austrii. Kurców, którzy sprzedawali towary po cenach wyższych, aniżeli ustanowione swego czasu przez Burckela, czulią bardzo wysokie kary.

Ryga, 14. 7. (PAT) Księż Zogu z małżonką i otoczeniem przybyli do Rygi, gdzie zabawia kilka dni.

Gdynia „miasto cudów” Jugosłowianin o dorobku morskim Polski

Białogród, 15. 7. (PAT) Dziennik „Hraski Glasnik” przynosi wywiad z delegatem Jadrackiej Szaty drem Jodanem Ieremcem, który bawił w Polsce na uroczystościach Święta Morza.

De Ierz powrócił z Warszawy, Gdyni i Gdańska pełen entuzjazmu dla Polski i jej dorobku.

Gdyńkę określa on mianem: „miasto cudów”.

a o problemie gdańskim mówi: „Wszyscy Polacy od prezidenta państwa do prostego chłopca zdają sobie sprawę z tego

że Polska nie może egzystować bez Bałtyku i Gdańska. Problem Gdańska jest problemem życia Polski, skąd też zrozumiałe jest stanowisko całej Polski w tej sprawie”.

Wypadek samochodowy lekarza

Na gościnię przed Czerwocami pow. Zbaraż, jadący samochodem z Tarnopola do Zbaraża lekarz tarnopolski Michał Zlonkiewicz w towarzyswie Aliny Rybickiej uległ wypadkowi w samochodowym. Wóz wyrzucił się i przekłócił. Oboje doznali ciężkich uszkodzeń ciała. Drugim samochodem przewieziono ich do szpitala w wawerszynie w Tarnopolu

Oredzie Roosevelta do Kongresu

Hull domaga się zniesienia embarga na wywóz broni

Waszyngton, 15. 7. (PAT) Prezydent Roosevelt wystosował wczoraj do Kongresu oredzie, w którym wyzwa Kongres do jak najszybszego rozpatrzenia ustawy o neutralności.

Oredzie to zostało zredagowane po dłuższej konferencji z sekretarzem stanu, W. Hulle.

Waszyngton, 15. 7. (PAT) W oredzie, skierowanym do Kongresu, prezydent Roosevelt, wbrew uchwale Komisji spraw zagranicznych Senatu, wyzwa Kongres do uchwalenia ustawy o neutralności jeszcze w ciągu bieżącej sesji, co leży „w interesie pokoju, bezpieczeństwa i neutralności amerykańskiej”.

Do oredzie prezydenta Roosevelta dołączona została deklaracja sekretarza stanu, Hulla, z której wynika — jak stwierdza oredzie — prezydent zgadza się całkowicie.

W oredzie niebezpieczeństwa wojny — głosi deklaracja Hulla — musi być bez zwłoki przeciwdziałane ze strony rządu Stanów Zjednoczonych, szczerze pragnącego pokoju, akcja zapobiegająca wciągnięciu kraju do wojny.

Następnie Hull raz jeszcze wyłącza w swej deklaracji zasady swego programu neutralności, sformułowane w 6 punktach:

- 1) Zakaz wjazdu statków amerykańskich w strefy działań wojennych.
- 2) Zagniesienie przybywania obywateli St. Zjednoczonych na terytoriach objętych wojną.
- 3) Zapłata gotówką za towary eksportowane ze St. Zjednoczonych do krajów prowadzących działania wojenne.

4) Utrzymanie dotychczasowych ograniczeń w sprawie udzielania pożyczek i kredytów stronom walczącym.

5) Kontrola nad funduszami i zapasami złota stron walczących zbrojnymi w St. Zjednoczonych.

6) Utrzymanie komisji kontroli i dotychczasowego systemu licencji na wywóz broni.

Obywatele państw obcych wydalanii z fabryk lotniczych w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork, 14. 7. (PAT) Akcja wydalenia robotników obywateli nieamerykańskich z fabryk lotniczych jest prowadzona nadal z niesłabnącą energią.

Celem tego zarządzenia jest ochrona tajemnicy nowych wynalazków w dziedzinie lotnictwa, zastosowanych obecnie przy konstrukcji nowych samolotów.

Embergo na wywóz broni winno być dlatego zniesione, iż

system ten jest fałszywy i nieoptymalny.

oraz stwarza niepotrzebne iluzje, gdyż nie obejmuje innych ważnych dla prowadzenia działań wojennych przedmiotów i towarów.

Nowe samoloty amerykańskie — oświadczają oficjalnie władze — szybko —

będą posiadały szybkość o 25 proc. większą od najszybszych aparatów, będących w użyciu w innych armiach.

myśliwskie bowiem będą osiągać szybkość 360 mil/godz., zaś bombardujące 300 mil/godz.

Depesza Roosevelta do prezydenta Francji

Waszyngton, 14. 7. (PAT) Prezydent Roosevelt przesłał prezydentowi Lebrunowi telegram z okazji francuskiego Święta Narodowego, w którym w imieniu narodu amerykańskiego i swoim własnym życzy „pokoju i stałego szczęścia narodowi francuskiemu”.

Paryż, 15. 7. (PAT) Premier Daladier przyjął wczoraj ambasadora W. Bruntana sir Erica Phippsa.

Następnie premier Daladier przyjął jugosłowiańskiego ministra skarbu oraz towarzyszącego mu ministra pełnomocnego Jugosławii w Paryżu Furica.

Gen. Franco podkreśla przyjaźń włosko-hiszpańską

San Sebastian, 15. 7. (PAT) Na bankiecie oficjalnym, wydanym z okazji pobytu min. Ciano w San Sebastian, Franco wygłosił toast, w którym podkreślił wyjątkową przeszłość Hiszpanii, której ziemię uziłnia krew legionów rzymskich,

dał wyraz uczuciom przyjaźni, łączącej narody hiszpański i włoski,

przyjętą przez braterstwem broni we „wspólnym, chlubnym przedsięwzięciu”.

Następnie gen. Franco przypomniał dzieje pomocy, udzielonej mu przez Włochy i Niemcy, które obawiając się Hiszpanii zdecydowała o losach nie tylko samej Hiszpanii, lecz i cywilizacji europejskiej.

W ciągu tych walk — powiedział gen. Franco — wyrzobiliśmy sobie niezapomniany problem:

ci, którzy pragną naszej potęgi i wielkości, są naszymi przyjaciółmi, zaś którym nie w smak nasze odróżnienie, musimy ich zaliczyć do wrogów.

Jestem przekonany, że ustrój, oparty na prawdzie i sprawiedliwości, jaki łączy oba nasze narody, będzie równie zbawienią dla pokoju Europy.

Odpowiadając na przemówienie gen. Franco, min. Ciano oświadczył, iż naród włoski, który przez trzy lata wspólnie działał w szlachetnym przedsięwzięciu, dziś wciąż wodzą zwycięskiego narodu, jako kierownika dzieła pokoju.

Dawszy wyraz przekażeniu o głębokiej solidarności, łączącej Włochy i Hiszpanię, min. Ciano zapewnił o wznowieniu przyjaźni włosko-hiszpańskiej, jakie towarzyszy nowej Hiszpanii na otwartych się przy drogach do sławy i wielkości.

Demarche rządu szwajcarskiego w sprawie wydalenia cudzoziemców z prow. Bolzano

Berlin, 15. 7. (PAT) Szef departamentu politycznego Moita na posiedzeniu rady federalnej dał sprawozdanie z zarządzeń rządu włoskiego w Tyrolu południowym.

Motta stwierdził, iż dotychczas żaden z obywateli szwajcarskich, zamieszkałych w prowincji Bolzano, nie mógł jeszcze opuścić swego miejsca zamieszkania.

Demarche szwajcarska w Rzymie jest

w rzeczywistości protestem, chociaż słowo to nie zostało użyte w nocie werbalnej, wręczonej władzom włoskim.

Odpowiedź udzielona posłowi szwajcarskiemu w Rzymie — zdaniem Motta — nie jest całkowicie zadowolająca. Rada federalna zdecydowała w dalszym ciągu z całym spokojem i stanowczością bronić spraw obywateli szwajcarskich, mieszkających w południowym Tyrolu.

Emigracja Niemców z Tyrolu odbywa się za zgodą Hitlera

Berlin, 14. 7. (PAT) Dopiero w dniu dzisiejszym czynnik oficjalny, a nie jak rozkaz prasa, informacja opinii niemieckiej o akcji emigracyjnej z południowego Tyrolu, podjętej za porozumieniem rządów niemieckiego i włoskiego.

Niemieckie Biuro informacyjne, polemizując z ostatnim doniesieniem paryskiego „Temps”, uświadnia na stopniacie szczegóły tej akcji:

emigracja Niemców z południowego Tyrolu, która jest obecnie w pełnym toku, odbywa się za zgodą obu rządów, a na podstawie deklaracji kanclerza Hitlera, zgłoszonej swego czasu podczas wizyty rzymskiej.

Akcji tej Niemieckie Biuro Infor-

macyjne nadaje charakter „dobrowolnej reemigracji”, przy czym urządza agencja niemiecka usiłuje złączyć posunięcie, jakie akcja ta wywołać musiała zagranicą i

twierdzi, iż w południowym Tyrolu ma ona jedynie na celu wchwytnie w ramię planu trwającej już od dłuższego czasu „działki emigracji ludności niemieckiej”.

Francja uznała de facto Słowację

Dalsze ustępstwa na rzecz Niemców

Bratysława, 15. 7. (PAT) Konsul francuski w Bratysławie zawiadomił wczoraj ministra spraw zagr. Durciana, że:

Francja uznała republikę słowacką de facto.

W ten sposób konsul francuski w Bratysławie będzie istniał nadal, podczas gdy konsulty honorowe państw, które Słowacja nie uznawała, będą zwinione, gdyż rząd słowacki odmówił im eksterytorialności. Są to konsulty:

Belgii, Rumunii, Szwecji, Norwegii, Grecji i Turcji.

Bratysława, 15. 7. (PAT) Rząd słowacki, jak informuje Ag. Havasa, postanowił zmienić tekst projektu konstytucji w tym sensie, że:

okręgi zamieszkane przez Niemców będą tworzyły autonomiczną jednostkę administracyjną.

Stalo się to wskutek protestów niemieckich narodowych socjalistów przeciwko dotychczasowemu projektowi.

Sojusz francusko-brytyjski istnieje i działa

Paryż, 15. 7. (PAT) „Le Jour”, omawiając znaczenie dzisiejszych uniesień, z naciskiem podkreśla udział oddziałów gwardii brytyjskiej w defiladzie, pisząc, że dotychczas oddziały angielskie przybywały do Francji i brały udział w defiladzie pod łukiem Tryumfalnym, jako w defiladzie zwycięstwa, akcentując swój udział po fakcie zwycięstwa, a nie przed nim.

Dziś defilują oni, choć nie brali ostatnio wspólnego udziału w wojnie.

Minister Hore Belisha i cały gabinet brytyjski przez wysłanie oddziałów angielskich na obecną defiladę chcieli podkreślić, że

sojusz wojskowy francusko-brytyjski istnieje i działa.

Sojusz ten nie jest projektem stworzonym w chwili wojny. Jest to faktyczny, realizowany obecnie. Armia francuska i angielska pracuje już dziś, aby słusze temu samemu celowi na tej samej ziemi.

Lotnictwo brytyjskie w czasie pokoju zapoznaje się z terenem, z prądami atmosferycznymi i warunkami lądowaniami.

Jest to fakt, który posiada niezwykłą doniosłość nie tylko wojskową, lecz również i polityczną — pisze dziennik.

Paryż, 15. 7. (PAT) Przed swoim wyjazdem z Paryża, brytyjski minister wojny Hore Belisha oświadczył, że jest zachwycony spokojem i siłą Francji, i dodał, iż oddziały brytyjskie są dumne, że mogły wziąć udział w takiej defiladzie.

Jedność naszych sił i naszych — oświadczył min. Hore Belisha — wydaje się nam obecnie być rzeczą naturalną.

Manifestacje antybrytyjskie w Tokio

Tokio, 15. 7. (PAT) Wczoraj w Tokio odbył się olbrzymi meeting, na którym wygłoszono szereg przemówień antybrytyjskich. Po meetingu, w którym wzięło udział około 50 tysięcy osób, uformowało się pociąg, który skierował się ku ambasadzie brytyjskiej.

Kordony policji, jak zaznacza agencja Havasa, nie dopuściły tłumy przed ambasadą.

Szkazanie zamachowca

Londyn, 15. 7. (PAT) Irlandczyk Lawrence Dunkle, został skazany na 20 lat ciężkich robót przez sąd przysięgłych w Birmingham za udział w zamachach terrorystycznych. Lawrence Dunkle usiłował dostać się do składu z amunicją w celu wykradzenia materiałów wybuchowych.

Kiedy żniwa są w pełnym toku...

Troska o wydajność rolnictwa spoczywa na samorządach rolniczych

Żniwa są w pełnym toku. Panujące ostatnio upały przyspieszyły je, zwłaszcza na lekkich i piaszczystych gruntach w województwach centralnych i w okolicach podgórskich.

Oczywiście nie sposób jeszcze, oczywiście dokładnie wydajności tegorocznych zbiorów. Ale wedle zgodnej opinii rolników

zbiory żyta w roku bieżącym będą lepsze niż w ubiegłym.

Dobre również zapowiadają się zbiory pszenicy, jęczmienia i owsa. Grady i burze wyrządziły w niektórych okolicach w oziminach pewne szkody — lecz wobec większej urodzajności tegorocznych zbóż te straty nie tylko się kompensują, ale na ogólny stan zbiorów w kraju wojewódzkiego wpływu mieć nie będą.

Słowem, okres żniwny zakończy się zapewne stwierdzeniem, że w porównaniu z rokiem zeszłym nasze zapasy zbożowe są większe.

Żdzi żyjemy w czasach, gdy punkty ciężkości całej polityki rolnej coraz

bardziej przysuwają się do zwiększenia dochodowości wstępu rolnego.

Na ostatnim zjeździe sekcji Izby Rolniczych, minister Poniatowski wysunął szereg zagadnień, które ze względu na ogólnogospodarskie winyby były realizowane, aby z jednej strony rolnikom zapewnić większą korzyść z podejmowanej pracy, a z drugiej strony przez wzrost produkcji i jej poprawę przyczynić się do podniesienia dochodu społecznego. Takich sposobów jest dużo. Weźmy choćby — dla przykładu — sprawę wprowadzenia jednolitego ziarna do siewu. Nie można przecież dopuścić do tego, by siewy jesienne odbywały się przy użyciu ziarna, które przypadkowo ma chłop na podwórku. Treba więc postarać się o posiadanie odpowiedniego materiału siewnego, o materiał uszlachetniony i — taki właśnie materiał przy pomocy organizacji samorządu rolnego rozprzestrzeniać między rolników. Oczywiście, dla każdego rejonu są potrzebne inne odmiany roślin uprawnych, zależnie od gleby itd.

Al realizacja takiej akcji z pewnością przyczyniłaby się do podniesienia dochodowości roli i zapobiegania rynku krajowego w zboże o ujednoliciu i wyższym w dodatku gatunku.

Nie jest to oczywiście jedyny sposób zapewnienia rolnikowi większego zysku z ziemi i pracy. Zasiłanie w większym niż dotychczas stopniu nowoczesnym narzędziom nie wiodło by również do tego celu? Lub zgłoszenie się spichczy i elewatorów, zapolegających magazynowaniu zboża, przy mitynieniu przez chłopa magazynowania, oraz wyżywnię się przez niego płodów rolnych niż po winach, po najniższych cenach, zamiast te płody sprzedawać stopniowo w ciągu całego roku?

Oczywiście wszystkie zabiegi muszą być skoordynowane i zorganizowane należycie — i zadanie to obarcza przede wszystkim nasz rolniczy samorząd gospodarczy.

Na im wszystkim poziomie ten samorząd stoi — tym większe może być jego osiągnięcia, im więcej, związane z produkcją i obrotem płodami rolnymi, tym większe mo-

że wywzwać wpływ na rozwój i poprawę naszego rolnictwa.

Mamy już w kraju 13 Izb Rolniczych. Ich działalność rozwija się wciąż. Uważniamy to cyfry ich budżetów. Gdy w r. 1935 wynosiły one łącznie około 8 milionów złotych, to obecnie już 13 milionów. Rosną też zainteresowania i sfery działalności. Objmują już zagadnienia, związane z przemysłem ludowym i chałupniczym, z pracami oświatowymi, z akcją lekarską, z organizacją wsi w ogóle.

Treba, aby zasięg zainteresowań tego samorządu rolniczego objął w najszerszym stopniu najbardziej kapitalne dla wsi — a tym samym i całego społeczeństwa — zagadnienie wzrostu produkcji naszej roli, należytego wyzyskania ziemi, wprowadzenia nowoczesnych metod intensywnego gospodarki rolnej.

Bo na brak ziemi współczesna kultura rolna znalazła odpowiedź:

staranna i uszlachetniona uprawa zwiększa produkcję i zwiększa dla rolnika zyski z pracy.

A tym samym zwiększa dla Państwa dochód społeczny.

Niebawem po żniwach i omłotach przystąpimy do zasiewów jesiennych. Ohy już odbyły się pod katem tych wskazań i zarządzeń. B. S.

Karawana samochodowa z Paryża do Bombaju

Przed kilku dniami wyruszyła z Paryża w kierunku szlaku prowadzącego do Bombaju oryginalna karawana samochodowa. Przewodnikiem tej karawany jest multi milioner amerykański Thaw. W towarzyszywie jego znajdują się: jego małżonka, operator filmowy Boyle, oraz inni. Freney. Karawana składa się z wozu mieszkalnego niezbędnego rozmiarów do zwykłego osobowego samochodu i licznych samochodów ciężarowych, rozmiarach wagonu mieszkalnego. Oznacza to, że zawiązaną na nie tylko łazienkę, ale również salon, pokój łazienkowy i sypialnię, wszystko oczywiście urządzone z najbardziej nowoczesnym komfortem. Samochód przewodnika, który prowadzi całą karawanę zapakowaną jest między innymi w krótkofalową stację nadawczą.

Przy karawanie znajduje się około 30 Hinduśców, zatrudnionych w charakterze służących, szoferów i t. p. Droga karawany prowadzi przez Strasburg, Monachium, Wiedeń, Bapästę i Istanbul do Malej Azji, skąd przez Teheran, Peszawar, Delhi, Kalkuttę, Madras, Colombo do Bombaju. Cała podróż ma trwać 30 miesięcy.

Pamiętaj codziennie o F. O. N.

Zatarg w świecie lekarskim Sztokholmu

Od kilku tygodni zatarg między lekarzami młodymi i lekarskimi w Sztokholmie a zarządem szpitala trzyma w napięciu szwedzką opinię publiczną. Mianowicie 14-tu młodych lekarzy szpitala Serafiniego w Sztokholmie wypowiedziało posłuszeństwo swym władcom przełożonym i przystąpiło do strajku, uważając, że płace ich są za niskie a mieszkanka, które im przydzielili szpital są za małe i nie higieniczne. Wszelkie próby porozumienia nie dały dotychczas rezultatu, jednak panuje przekonanie, że zarząd szpitala nie jednak do podjęcia pracy, gdyż są oni zaangażowani na stałe i nie mają prawa strajkować.

Konflikt ten jednak osiągnął za sobą inne następstwa. Mianowicie cały szwedzki świat lekarski uznaje za słuszne postępowanie młodych lekarzy i w zupełności solidaryzuje się z nimi. W związku z tym na stanowisku 20 młodych lekarzy w nowym szpitalu Karolinskim, który zostanie oddany do użytku z dniem 1 grudnia br. do tychczas jeszcze nikt się nie zgłosił. Władze szpitala nie w bardzo nie przyjemnym położeniu i panuje przekonanie, że wobec nieugiętych postaw młodych lekarzy widnieć zostanie polecenie, by otrzymali oni lepsze warunki mieszkaniowe oraz większe uposażenie.

JADŁODAJNIA

„HALKA”

w wygodnym lokalu we LWOWIE,
UL. PIEKARSKA 10. Telefon 291-50
Poleca: Śniadania, UBIADY, kolacje

bardziej przesuwa się na zagadnienie wyzyskiwania coraz lepszego każdej mogły ziemi, wydobywania z niej coraz większej wydajności, zwiększenia produkcji przez racjonalne i celowe zagospodarowanie.

Jestemsi pod tym względem daleko w tyle za szeregiem innych państw, gdzie wydajność ziemi jest o wiele wyższa niż u nas.

A ma to dla nas kapitalne znaczenie. Chłop na niewielkiej nawet posiadłości roli, gędy obywatel większą wydajność ziemi, byłby samowystarczalny i unikający procesu paupertyzacji.

Wtedy przechodzi często wolniej dłażę, że ziemi siewy należyte wykorzystanie nie umie, że niebydła o co to nowoczesne sposoby kultury rolnej, które

Liście z Krynicy

DZIEŃ KURACJUSZA

Krynica, w lipcu.

Kto na serio traktuje kurację, ten ma dzień zajęcia i pracowitości od rana do zmroku. Zaczyna się pićm na czczo kółeczka z miodu krynickiego. Co roku niemal odkrywa się tu jakieś nowe źródło, co sprawia, że kuracjusze ma coraz to więcej roboty.

Każda z tych wód ma inne składniki chemiczne, inną temperaturę, inny smak. Aż dziwi się ich różnym smakom nagromadzonemu pod skorupą ziemską na „jak nie wielkim obszarze? Źródło główne — „Kryniczanka” jest „anionową” wodą słodką, musująca, zimna. „Zuber” to najsilniejsza szczawa alkalizująca w Europie, zawiera lit i sód, poza tym nieładnie pachnie, do czego jednak można się pod koniec kuracji przyzwyczaić. Dalej „Słotwinka”, „Karol” i bardzo w tej chwili modny „Jan”.

W niektórych godzinach, przed źródłami stoją ogniki kuracjuszy, jak orzechy okienkami kas kolejowych, tylko że się tu ludzie mniej pochyla, przyzwyczajeni są do szklanki. W każdej szklance twarz kuracjusza. Szczęść rurki o charakter i zębów o rurkę, to jeden z charakterystycznych znaków krynickich.

Panienci, którym wydają wodę, mają iście zawracające głowy. Ten chce pić „Zubera” gorącego i pół „Słotwinki”, ów chwile „Karola” i trzy chwile „Kryniczanki”. Nic się tu nie płaci, więc ruch ogromny.

Już od siódmej rano można się kąpać w starych, albo nowych łazienkach. Masz reumatyzm — dostajesz borowinę. Chcesz wyperować nerwy to bierziesz kąpiele mineralne, nusiujące, rozkoszne. Urządzenia pierwszorzędne, porządki z wyznaczonymi godzinami również. Za to wszystko płaci się oczywiście słono. Są jeszcze suche kąpiele gazowe przy „Zubie” Zuberca (jak ten Zuber wczepiony), gdzie kuracjusze obsiadają źródło i wdechują jak bezwiednie węglowy. Na co to jest, nie wiem i nawet się dziwię, przypomniawszy sobie, że gdzieś w górach jest grotta z tym gazem i że psy zwieszają do niej zdychają. Ale tu ludziom nie się dzieje, wychodzą zadowoleni i upojeni, ruszając się z godnością, jak we śnie somnambulizm.

Prócz tego jest także mnóstwo zabiegów wodoleczniczych. Od samego spisu w głowie się ma. Na przykład natryski: mgliste, deszczowe, faliste, we, białe, szkiełko, spadowe, wstęp-

pujące bożne. Ciekawym coby się stało, gdyby tak wszystkie zabiegi przebiegały po kolei. Czyby było jak z tym psem w grocie?

Są wszakże tak zapaleni kuracjusze, którzyby radzieli absolutnie wszystkiego zakosztować i na rapas wyliczyć wszystkie choroby, jakie mogą mieć w przyszłości. Kiedyś podczas koncertu na deptaku, podłuchaliśmy tak rozmowę:

— Co tobie, Giza, najwięcej się podobalo w Krynicy?

— Fortancie z „Patni”.

— Ja nie mówię o męczyznach, ja mówię o kuracji.

— Czy ja wiem? Mógł kąpieł pianową z olejkami.

— A ty brała elektroterapię?

— Nie. Na co to?

— To bardzo zdrowo. Jąby jeszcze wzięła galvanizację, faradyzację i oersonalizację.

— Bóg się Boga Lusia, to wszystko kosztuje.

— Lolek też powiada, że albo jedno, albo drugie, albo trzecie. Ale jąby chciała użyć Krynicy, wiesz, tak od stop do głowy.

— Ja ci radzę w takim razie, weź sobie masaż ludyk.

— A uda drożej kosztują?

— Pewnie że drożej, bo więcej roboty. A po co ci uda? To nie wiadomo.

— Dlaczego nie? W spódniach?

Raczejwiście, że widać. Obie panie są w gługich, popielatych spódniach, pięknie zapraszonych. Do tego pabo tofelki na wysokich obcasach, co wygląda przedziwnie. Albo jedno, albo drugie, jak mówi Lolek.

Na ogół, panie, które tu przyjeżdżają, można podzielić na dwie grupy. Na takie, które chcą odpocząć, żeby wygładzić ładnie „potem” i na takie, które są cały rok składają, żeby pięknie i strojnie wystąpić w Krynicy. Pierwsze nie fręją wiośno, noszą czarny okulary, smarują twarz tłuszcem i oszczędzają na pończochach. Drugie pospawiały szaree mulek na Krynicę, kłódką do saloonów kosmetycznych, przebijają się po piętę i sześć razy dziennie. Do pierwszej grupy należą znane artystki i różne gwiazdy, o których wiadomo, że są w Krynicy, ale ich nie gdzie nie widać. Czasem może na plaży i w basenie. Bo Krynica ma piękne kąpiele w doskonałe urządzenia, tużsame masażery przy gimnastyczne, kort tenistw etc.

Po południu znowu się pije wodę i zostawia szklankę z ręką w przechodni, za numerkiem. Bo kolacji, gowili kuracjusze zagłada do ordynacji, jak długi spacer przepisał mu lekarz. Spać się kładzie o dziesiątej, by na brach sił do kuracji dnia następnego.

MARIA ORZECZOWSKA

Niemiecka ekspansja w Kamerunie Francuska metoda kolonizacji — przytyteż Niemieckiej

Przećniący businessmen kolonijali narodowości niemieckiej uważa francuskie metody kolonizacyjne za zbyt... ludzkie, przynajmniej jednak, że dzięki ich stosowaniu Francja „dobywa duże” terytoria. Pisze o tym na łamach „Paris Soir” — publicyista francuski Maurice Martin du Gard w swych korespondencjach z Kamerunu.

PILOCI NIEMIECKI W KAMERUNIE

Kiedy w roku 1926 Rzesza przystąpiła do Ligi Narodów, automatycznie zaczęła korzystać z wszystkich przywilejów, przysługujących państwom ligowym na terenie koncesyj mandatowych. Szczególnie przyszyły przy tej okazji doznał niemieckich pilotów. Brytyjskim. Obecnie znajduje się tam cztery niemieckie plantatorów. Utworzyli oni nawet małą eskadrę „pilotów amatorów”, którzy oczywiście nie omieszkały przelatywać do kolonii sąsiedniej na rekonesans terenów francuskich. W Kamerunie francuskim Niemcy zadowolili się zaimstwowaniem kilku domów handlowych, w których stanowiący dyrektörów powierzone byłem urzędnikom i oficerom marynarki. Ponieważ jednak wycieczki ich nie należały do wysokości nowożytnych, dość prozaiczne zadania, trzeba ich było oddać z powrotem do Niemiec.

Ale reszta pozostała i pełni funkcje nie tylko handlowe, ale i wywiadowe.

KAMERUN POD ZARZĄDEM MANDATOWYM — ALE CZY NA DEUGO

Po opuszczeniu Ligi Narodów, Niemcy powinni być w zasadzie stracić wszelkie prawa do równości gospodarczej w krajach mandatowych. Ale, jak pisze korespondent francuski, „Francja — to dobra dziewczyna i można z nią coś do porozumienia”. Kiedy więc W. Brytania włączyła swe niemieckie mandaty do własnego obszaru kolonialnego, Francja skrupulatnie w dalszym ciągu zachowała status mandatowy Kamerunu. A przecież niedługo nie naczęła się spowolnić uczynienia z Kamerunu kolonii autonomicznej, widziała go do Afryki Równikowej lub wręcz przyłączenia go do tej części, która w tym wypadku należałaby do oddzielenia dla utworzenia tej nowej jednostki kolonialnej. Geneva, która wtedy zatwierdziła decyzję Konferencji, przynajmniej w roku 1919 mandatu, nie odmówiłaby i na to swej zgody i Kamerun stałby się całkowicie francuski. Ale Francuzi respektowali zasady, o które walczył Wilson zarówno w Kamerunie, jak i w Togo.

PLEBISKY NIEMIECKI W KAMERUNIE

Faktem jest, że obecnie kupcy niemieccy działają w Kamerunie i nie mają powodów do skarg. Ci spośród nich, którzy mieszkali tu przed rokiem 1914 i powrócili obecnie, nie mogą nie przypisać, że dopiero Francuzi stworzyli prawdziwą kolonię w Kamerunie. Tubyli w wielu rzeczach nie mogą zrozumieć. Dlaczego — zapytał korespondenta jeden z nich — porwalicie Niemcom tak kręcić się po kolonii? Czy powodem tego jest słabość, czy naiwność, czy wręcz wspaniałomyślność? Czarni uważają to za zabawne sensu.

W roku 1934, kilku Niemców, w podzięce za gościnność, której doznali, usiłowało zdobyć podpisy tubyli na deklaracjach wykrzykiwanych w Berlinie. Było to orzeczenie treści następującej:

Zobowiązuję się żyć i umrzeć dla mojej ojczyzny niemieckiej. Tak nam pomógł Bog.

Ten dyktando pisywcy trwał dość długo. Tubyli przyznawali podarku, lecz nie do końca zadowolonymi o tym Francuzi — o uwodzeniach swych szybko zapominali. Obecnie zaś, jeżeli korzystają z usług niemieckich ciężarówko transportowych, po ctańc niemożliwością wszelką konkurencję, to okoliczność ta wcale nie wpływa na wzmożenie ich pamięci o Niemcach.

NIEMIECKIE MUNDURY W PUSZCZY KAMERUNU

W roku ubiegłym, kiedy Niemcy Douala ze zdominowali Niemcech lokalnych, spacerujących po ościech w mundurach. Stwierdzić należy, że mieszkańcy musieli poproszenie zdjąć swe piękne uniformy wojskowe i obłożyć je kapelusze filcowe i wyruszyć do lasów i innych miejscowości, nawet pozabawionych drzew, którzy nie przedstawiali żadnego zainteresowania dla „zwykłych leśników-badaczy”.

PRZYWÓDCA NIEMCÓW KAMERUNSKICH

Anglicy często przyjmują bardzo dystygnowanego Niemca z Douala. Jest to człowiek o umiarkującej powierzchowności, trochę nadszatkujący, młody z wyglądu, pełniący funkcje przedstawiciela i kierownika starej niemieckiej firmy handlowej i zbrojeniowej Woermann. Jest on marynarzem i byłym oficerem, a obecnie przywódca Niemców w Kamerunie i z tego tytułu bacznie obserwuje Francuzów i jest przez nich obserwowany.

NIEMIECKI RAD MOTOROWY NA KAMERUN BYŁBY BEZCELOWY

Ale co tam! Kamerun jest olbrzymi

PRZEGŁASZ PRAWIE

Wczesniej od Niemców miała Polska flotę na Bałtyku

Propaganda niemiecka szermuje argumentem, że dostęp do morza nie jest dla Polski koniecznością, że Polska w przeszłości nie okazywała bynajmniej zainteresowania się morzem. Brednie te przygrywa „Polska Zbrojna”, pisząc:

„Wobec skądinąd tego rodzaju twierdzeń niemieckich, przemawiających do prasy państw skandynawskich — należałoby uczynić wszystko, aby wykazać, że wtedy, gdy Niemcy nie myśleli jeszcze o własnej marynarce, to Polska nie tylko rozporządzała własną flotą, ale przyczyniła się do tego, że i Prusy zdobyły dla obrony wybrzeża bałtyckiego. W r. 1525 nalożyła Polska w trakcie krakowskim na swego praskiego lennika obowiązek utrzymywania kilku okrętów dla obrony wybrzeża bałtyckiego. Tętoż roku pojawiają się zatem — dzięki Polsce, pierwsze wojenne okrętki europejskie — Brandenburgia, ten ostatni, mający dostęp do morza — floty wojennej na Bałtyku nie miała.

Wtedy gdy Polska zdobywała się za mądrych rządów Radości Zygmunta Augusta, Stefana Batory, Zygmunta III i Władysława IV, na budowę własnych okrętów i walczyła o zdobycie równowagi na Bałtyku, opomaganym przez Danię, Szwecję i Holandję, nie pomyślała się zdobyć Brandenburgia nawet na własną flotę kaperską!”

Jeszcze jedno kłamstwo nie udało się Niemcom: Goebbels będzie musiał więc wymyślić jakąś nową bajkę, bo ta już nie może iść na eksport.

Zacierzawione kultuństwo

„Polityka”, z dn. 16 bm., zamieszcza następującą charakterystykę Stronnictwa Narodowego:

Stronnictwo Narodowe rości sobie nie tylko pretensję, że reprezentuje program, który powinien odpowiadać wszystkim warstwom narodu: inteligentom, wszelkiego rodzaju robotnikom, chłopcom, a także Stronnictwo Narodowe — rzeczywicie, jako program reprezentowało i rzeczywiście wszystkie warstwy narodu polskiego dzięki taktemu programowi za sobą pociągnęło. Potęło, to mielibyśmy w Polsce od dawna już dyktaturę tego stronnictwa, albowiem bezwzględna dyktatura była istotnym działaniem stronnictwa, nie tylko dyktaturę „narodowo-demokratyczną” i posiada dającego przy tym na wkrośc elitarną, dyktatorską strukturę wewnętrzną, za brła pociągłymi wytycznymi obrotu. Teżeli w niesłychanie sprzyjających warunkach rozwojowców parlamentaryzmu i „dobrych rządów wykonał Stronnictwo Narodowe nie tylko dyktaturę, ale ani razu nawet system rządów parlamentarnych samodzielnie udźwignąć się nie potrafiło. To jest leżymy nie jakkolwiek statystycznie wybracza argumentem, że „wobec” 10. lipca 24

sobą porwać nie umiało, nie tylko chłopów i robotników, ale nawet inteligentów. Świdczą o tym nie żadne dyktatury, ale z głębokim żalem; albowiem istnienie w Polsce od samego początku zdrowego i potężnego ruchu narodowego, który nie wywołano i wielu trudności i ułatwo znakiem większe sukcesy.

Największe zmarnowania okazały w tym względzie na ładzie Stronnictwa Narodowego opomowane przez zacietrzawioną i kosiniąską (właśnie na skutek elitarną strukturę wewnętrzną) grupę ludzi, uważających za najważniejszą w Polsce rzecz swe własne dążności do władzy i nie wahał się na rzecz tego mizernego celu uprawiać niesłychanie szubną dla programu narodowego oraz dla siły i zwartości państwa taktykę polityczną. Należałym tego przykładem jest nieuczciwa walka z komunistami, która wolała jedynie dlatego chyba prowadzona, że się chwiliowo tego znakomitego instrumentu rządzenia nie mogło mieć w rękach. Przeciwnie zabuła taktyka Stronnictwa Narodowe nie umiało w ogóle rozpoznać i pogłębiać w atakcyjnej sposobie programu narodowego, kampanię swą szerząc na trzęsawiskach w środkach szowinizmowi narodowym i demagogii zdrową, która miała zastąpić wszystkie inne braki. W rezultacie w dziedzinie politycznej, na tej części program Stronnictwa Narodowego tak bezdusznym XIX-wiecznym konserwatyzmem, że rzeszatem tego stał się zestaw rozważań, które prawem miały, przetrząsnąć się w drugą skrajność nadmiernego radykalizmu!”

Charakterystyka jest, trzeba przyznać, znakomita.

Znamienne kontrasty

„Kurier Poranny” zamieszcza raport z wycieczki do Gdyni i Gdańska. Kontrast między tymi oboma miastami jest uderzający i, bardzo wyraźnie, w Gdyni bowiem —

„sila polskiej woli nad morzem jest w tej chwili wprost imponująca. Mało jest miast, o tym nawet obywateli nie należy, trzeba tam być i widzieć, aby zrozumieć, czym jest dla nas Gdynia i wybrzeże, cośmy tam zrobili, czego broniliśmy i czego już nie możemy.

Pierwszym, najczulszymszym wzajem, niem, który odbiera się dziś powszechnie, nie, zarówno w Gdyni, jak na całym wybrzeżu, jest absolutna równowaga nastrojów i wzmożenie tempa pracy. W Gdyni nie ma już czasu prorokować na tym temat, co będzie, powstanie wszystkie normalnie pracują i wypełniają dawne ustalone plany. Jest wprost nie do wiary, że w wybrzeżu polskim, z którego polom obywateli, Gdańsk, panuje dziś spokój tak wzorowy, jakby to nie był lipiec 1939 roku.

Gdynia intensywnie pracuje. Kiedy zapytałem tam kogośkolwiek, co sądzi o sytuacji — każdy wzrusza ramionami. Coś bowiem można sądzić o sytuacji, w której po należycie zdecydowanym zorganizowaniu bezpieczeństwa na wybrzeżu, nie mamy jakiegokolwiek roz-

i nie do zdobycia, nawet gdyby się dysponowało całym wybrzeżem. Coś bowiem znaczny 250 km wybrzeża dla zaplecza dyktacji 1500 km? Rząd motorowy z Gwini i hiszpański, gdzie powołano na koncentrację, dużo więcej niż Gdynia, Niemców, nie tego wymaga eksploatacja kolonii, nie miałyby więc dokoń powodzić.

Las stanowi dużą przeszkodę dla szybkiego przemarszu, a dodamy do tego klimat, trudności zapotrzebowania, a wręcz polski, którzy Francuzi sprowadzili z Czadu, Gabonu, Kongo.

Źywcizmie na ulicy Cumberland, w nocy, kilku Niemców może śpiewać chórem i podtrzymywać swój zapal patriotyzmem, bardzo goły szacunku. Wiedzą oni jednak, że kraj ten już do nich nie należy, a najrozuźniej że nich zdają sobie sprawę, że właściwie nigdy do nich nie należał.

szadego powodu do dalszych w tej sprawie pustych deliberacji? Nie porostają, a w tym czasie, gdyby kontynuować codzienną pracę. Gdynia, tak właśnie rozumie sytuację dnia dzisiejszego”.

A teraz na terytorium Gdańska:

„W odróżnieniu od wybrzeża gdyni, skądinąd nie ma tutaj morskiej. Ulice Sopot i Oliwę prawie pustą, chociaż godzina jest spacerowa. Ludzie chodzą powoli jak gdyby znużeni i ociężali. W Gdańsku, gdzie tylko widać nieledwie grunty umiarkowanych liderów z S. S. Na pierwszy rzut oka widać przede wszystkim, że nie są miernymi. Odjadają ciężkimi, wyczerpanymi się podnieceniem, jak wyłącznie między sobą. Uderza brak wszelkiego kontaktu między nimi i publicystyką, adwokat, która na pierwszy rzut nie zwraca zwręcia uwagi. Gdzieś z zakreśluje się oddział chłopców z Hitlerjugenda, Wyścizka, spoz Gdańska, Chłopców, obrzezani, zomiradzi, idą szpystym krokiem, zdają zapewne na kwatery.

Gdańsk jest dziwne, ciche, monotonne i spokojne. Przejżdżamy obok komunistar Rzeszypolskiej, gimnazjum i, Piłsudskiego, Związku Polaków. Wzrywamy na sylwetkach niewyższ, nie, piękne, polskie narkoty, nieznacznie przekroczone na brzmienie niemieckie.

Na ulicy gdańskiej nie wyczuwa się podniecenia. Przechodnie obserwują z zaciekawieniem auto z polskimi znakami. Jedynymi powoli, aby dokładnie przypatrzyć się Gdańskowi, takim, jakim jest w naturalnej, własnej szacie.

Na dworcu zauważamy pracę prowadzoną około odwiezania gmaczu. Informacja, że, że rząd polski, w drodze nacisków, dąży do odnowienia dworca. Przystopiono również do szeregu ławek kolejowych. Polska na terenie W. M. pracuje normalnie i inwestuje”.

Letni Salon Obrazów

Salon Letni na pl. Targów Wschodnich w Pałacu Stok, urządzony staraniem Tow. Pracy Szt. Pieknych, obejmujący dzieła T. Axentowicza i B. Giełkowskiego, gracie zaszczytnie znanych artystów krakowskich oraz salon ogólny różnych znakomitych malarzy polskich, a nado interesujące fotografie naszego grodn, nagrodzone na konkursie, się, ciszej się dla otwarcia wielką frekwencją, której wzrost daje się zauważyć. Wobec tego, że otwarcie będzie jeszcze tylko do końca B. m., wobec tego wszyscy miłośnicy sztuki, którzy do tej pory nie mieli możliwości obejrzenia tej wyjątkowej pięknej i istotnie cennej wystawy, mają ostatnią sposobność zwiedzenia Salonu Letniego, w którym oczekują ich nie dające się wprost opisać wrażenia. W holu Pałacu Stok, zamieszczającym pięć pomieszczeń na F. ON, Piekny oryginalny obraz T. Axentowicza ofiarowany na ten cel przez m. n. Reitera, zakupiony został przez dr. Pieknowicza. Utworzył to sprządaty, wcz. zną szum przeklate TSP, na ten przepiękny cel do lasy Konstanty, wlojając: „Wławi szumie” — obraz otwarta jest codzien nie od godz. 10—18:45

Największy malarz historyczny XX wieku

Matejkowski rok jubileuszowy, stulecie urodzin artysty 1838—1938, więc dobył z „skarbnicy” cennych pamiątek narodowych zapominaną twórczość największego malarza historycznego XIX wieku, czyniąc ją tematem licznych rozważań. Z tej okazji wydrukowano blisko 130 rozpraw, notatek, artykułów i większych publikacji, powiększając istniejącą już literaturę o Matejko i jego twórczość do ponad 400 pozycji. Najbardziej jednak wartościowa i efektowna praca, nowa wielka monografia o genialnym malarzu, opracowana przez dr. Mieczysława Tretera, ukazała się na polkach księgarń, ich dopiero przed kilkunastu tygodniami.

Książka Tretera zarówno swoją treścią jak i zgromadzeniem dużej ilości materiału źródłowego wybitnie się wyróżnia na pierwszym miejscu wśród publikacji o Matejku. Treść przynajmniej autor podjął się naprawdę trudnego zadania, tym trudniejszego, że przed nim istniały już dwie wielkie monografie, opracowane przez tak znanych fachowców jak T. Sarnowski i St. Witkiewicz. A jednak monografia Tretera wniosła do literatury matejkowskiej wartości nową, dając w pewnym stopniu zrewidowany pogląd na matejkowską sztukę.

Stanisław Matejkowski pisał swoją monografię niemal tuż po śmierci Mistrza — Matejko zmarł w 1893, książka Tarnowskiego ukazała się w r. 1897 — pisał pod bezpośrednim wrażeniem twórczości i śmierci artysty, z którym go łączą przyjaźń. St. Witkiewicz wydał swoją monografię w r. 1905, w dziesięć lat po śmierci malarza, w okresie kiedy trunfili nowoczesnych kierunków malarstwa utrudniał w dużym stopniu sprawiedliwą ocenę twórczości artystycznej kierunku w pewnym sensie już przetrwałego.

Treter dysponując dużą perspektywą historyczną, zarówno w stosunku do sztuki matejkowskiej, jak i do większości nowoczesnych kierunków w malarstwie, stara się nam dać możliwie najbardziej obiektywną ocenę osiągnięć Matejki i jego pozycji w historii malarstwa. Stara się w swej pracy spojrzeć na „spożerzenie dzisiejszym” t. zn. „ze stanowiska współczesnej psychologii indywidualnej, genetycznej, oraz charakterologii, jeśli idzie o osobowość Matejki, a ze stanowiska estetyki jako ogólnie naszej sztuki, jeśli idzie o jego twórczość malarstwa, o jej formę i styl”, dale nie „syncretycznie opracowaną obraz twórczej osobowości Matejki na tle epoki i współczesnej mu sztuki europejskiej”.

Niewątpliwie najpopularniejszą do tychczas oceną twórczości Matejki była krytyka Witkiewicza, która streszcza się najlapiadziejnie w końcowym zdaniu jego monografii. Matejko, zdaniem Witkiewicza, „miał wiele wad, których

unikają nawet średnie talenty, ale miał jedną bezwzględna zaletę — tworzył arcydzieła”.

Treter daje nam taki pogląd na Matejko:

„Jeśli chemie obiektywnie ocenimy Matejko, musimy delfi jego mierzyc własną miarą, jeśli pragniemy określić ich wartość, musimy zestawić je porównawczo z dziełami tych malarzy jego epoki, którzy jak on, poświęcili się malarstwu historycznemu. A jeśli chemie określić wartość Matejki dla sztuki polskiej, powinniśmy wziąć pod uwagę to właśnie, co było w Polsce przed jego wystąpieniem...”

Należy tedy porównać Matejko przede wszystkim z twórcami obrazów batalistycznych i historycznych w Galerii Wersalskiej oraz w muzeum księcia Maximiliana. A poza tym z kimś jeszcze, jak Delacroix, Gallaix i ci wszyscy inni, którzy poszli w wyraźne ich ślady we wszystkich krajach Europy. Wtedy okaże się naocznie, że pomimo błędów i braków Matejki, można zestawiać go na równym poziomie jedynie z E. Delacroix (jako malarzem historycznym). Natomiast inni malarze historyczni różnych krajów nie wnoszą się nigdy na poziom matejkowskich arcydzieł. Do przykładów takich zaliczamy, nomenklaturę niektórych kompozycji, wiele portretów i całą malarzacką polichromię: „Kazanie Skarpi”, „Rejtana”, „Unie lubelska”, „Ba-

tego pod Pskowem”, „Grunwald” i „Hold Pruski”. I to pomimo wszelkich zastrzeżeń, których niejednokrotnie dawaliśmy wyraz...”

Jeśli jednak — opierając się na stwierdzeniu przez estetykę prawdziwe, że sama forma nie wystarcza jeszcze całej zawartości dzieła sztuki — weźmiemy pod uwagę ten pierwszy etap ich chowy, jaki tkwi w dziełach Matejki, i wó potężny wyraz, który im nadaje niezatarte piętno, to utwierdźmy się w przekonaniu, że twórcą „Grunwaldu” był największym malarzem historycznym XIX wieku.”

Interesującą są uwagi Tretera na temat wpływu na twórczość Matejki rzeźby Witła Stossza w kościele N. P. Marii w Krakowie. Zdaniem jego Witłowski a nie Monachowski Wiedeń, jak się wó wywarł wpływ na wykształcenie, trwały i widoczny na artyście.

Całość książki Tretera obejmuje czer rozdział.

W rozdziale I, jako wstępny, kreśli autor genezę nowoczesnego malarstwa historycznego, zwracając uwagę czytelnika zwłaszcza na wzory weneckie z XV i XVI wieku. Rozdział ten stanowi podbudowę całego dzieła, konieczną do zrozumienia twórczości Matejki na tle epoki.

W rozdziale II znajdujemy określenie osobowości Matejki jako człowieka i artysty, na tle środowiska polskiego około roku 1850.

Rozdział III omawia całokształt artystycznej spuścizny Matejki.

W rozdziale IV autor charakteryzuje je formę i styl Matejki.

Obszerny dodatek obejmuje w układzie chronologicznym ważniejsze daty i fakty z życia Matejki, spis jego wyniszejnych umiań, oraz obszernie po raz pierwszy zestawioną literaturę matejkowską.

Dwie tablice synchronistyczne ukazują graficznie ogólny Matejki w stosunku do współczesnych malarzy polskich i obcych.

Wiele materiału źródłowego zawartą „Przypisy” — niektóre z nich stanowią jak gdyby skróty czy dyspozycje osobnych rozpraw na różne, wiążące się ze sztuką Matejki tematy (jak np.: Matejko, Riepin, Michalowski, H. Rodakowski, Matejko a Wiśniński, Matejko a Norwid, Malarstwo tematowe a dawne traktaty mal. etc.).

Książkę zamykają szczegółowo opracowane indeksy oraz obszernie sume w języku francuskim.

Dzielo o objętości 690 stron, jest wyposazone w bogatą szatę ilustracyjną, na którą składa się 385 obrazów w kolorze czarnym, 12 tablic wielobarwnych, 24 fotografur jednostopniowych, 2 autotypy i 1 fascimile listu J. Matejki. Cena zł. 80. Nakład Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa.

Działalność Banku Gospodarstwa Krajowego w 1938 roku

Działalność Banku Gospodarstwa Krajowego kształtowała się w roku ubiegłym pod wpływem znacznego ożywienia procesów produkcyjnych i zwiększonego skutku tego zapotrzebowania kapitałów na cele obrotowe i inwestycyjne. W związku z tym podejmo wano poprzednio nagromadzone w Banku rezerwy w formie wkładów, zgłaszając jednocześnie zwiększone zapotrzebowanie na kredyty, przede wszystkim na finansowanie przemysłu. Rozwój operacji Banku wpłynął na znaczne zwiększenie ogólnej sumy jego obrotów, które wzrosły w 1938 r. o 3,659 mln. zł. do 32,857 mln. zł., jak również sumy bilansowej, która podniosła się o 1,86 mln., dochodząc do 2,791 mln. zł.

Ogólna suma wkładów wykazała w 1938 r. dość silne wahania; po wzroście w okresie pierwszych dwóch miesięcy roku z 540,2 mln. do 557,1 mln. zł. zmniejszała następnie do 430,3 mln. zł. w końcu września, podnosząc się na koniec roku do 480,2 mln. zł. W porównaniu z rokiem poprzednim wkład zmniejszył się o 60 mln. zł. Zmniejszenie to zostało spowodowane wyłącznie przez podejmowanie wkładów państwowych planu inwestycyjnego; suma wkładów instytucji państwowych zmniejszyła się w 1938 r. o 91,7 mln. do 146,4 mln. zł., przy czym od wpływ ten odpowiada prawie dokładnie przyrostowi tych wkładów w roku poprzednim. Wzrosły natomiast wkłady prawnopublicznych zakładów ubezpieczeń, a przede wszystkim wkłady o charakterze prywatnym; wzrost tych ostatnich wyraża się kwotą 26,9 mln. do 221,2 mln. zł. Zwiększył się również lokaty celowe o 9,5 mln. zł.

Salda kredytowe Banku zmniejszyły się natomiast o 17,8 mln. do 34,9 mln. zł., co tłumaczy się podtrzymaniem wkładów przez Banki, spowodowanym głównie naciskiem na instytucje finansowe ze strony ich klientów w okresach masowego wycofywania wkładów w marcu i wrześniu ubiegłego

roku. Dając do ulżenia tym instytucjom, głównie komunalnym kasom oszczędności, ich sytuacji, Bank nie tylko zwałniał do ich dyspozycji wszystkie ich środki gotówkowe, nawet lokowane na termin, lecz i umożliwił im korzystanie ze znaczniejszych kredytów.

Zmniejszenie funduszu obrotowego Banku, wynikające z omawianych zmian w stanie wkładów, uzupełnił Bank głównie w drodze wykorzystania kredytów redyktowanych w Banku Polskim, których stan zwiększył się z 1 mln. w końcu 1937 r. do 3,69 mln. zł. w końcu 1938 r., utrzymując się jednak mimo tego wzrostu na niskim poziomie 22 proc. portfela wekslowego.

Pogotowie kasowe Banku wyniosło na koniec 1938 r. 86,4 mln. zł. O wystoskim jego poziomie świadczy fakt, że stopa pogotowia do wkładów o wartości wynosił 25,5 proc. do ogólnej zaś sumy wkładów 18 proc.

Działalność kredytowa Banku wykazała w roku sprawozdawczym znaczne ożywienie; o jej rozmiarach świadczy fakt zwiększenia ogólnej sumy wykorzystanych kredytów o 22 mln. zł. do 2,360 mln. zł. Podkreślić należy, że zwiększenie to objęło wszystkie dziedziny działalności Banku, a więc zarówno kredyty gotówkowe jak i emisyjne, akcje własną Banku, jak i prowadzone na rachunek Skarbu Państwa.

W dziedzinie kredytu krótkotermijnowego ogólna suma tych kredytów, figurujących w dziale operacji handlu walutą, nie wykazuje prawie żadnego wzrostu; zwiększenie wynosiło 371,5 mln. zł. przed rokiem; faktycznie jednak kredyty w tym dziale wzrosły o 36 mln., wzrost ten jednak został skompensowany przez zmniejszenie do 14,4 zł. trzeciego bilansu 37 mln. zł. kredytów wekslowych, wynikających z operacji ze Skarbem Państwa, sfinansowanych pierwotnie ze środków własnych Banku.

W grupie gotówkowych kredytów średnio i długoterminowych (bez bu-

dowlanych) nastąpił najniższy wzrost operacji, bo o 210,3 mln. zł. Wzrost w tej grupie wykazują tak kredyty ze środków własnych Banku, które zwiększyły się o 18,6 mln. do 153,5 mln. zł., jak i kredyty w dziale operacji ze Skarbem Państwa, które wykazują wzrost o 191,7 mln. do 657,2 mln. zł. Wzrosło w dziale pożyczek budowlanych (gotówkowych), tak i funduszy własnych Banku jak i z funduszy publicznych, znaczący się wrdług bilansu lekki spadek, a mianowicie o 16,3 mln. zł. spowodował konwersję kredytów budowlanych na pożyczki emisyjne. Ogólna suma funduszy przeznaczonych na kredytowanie akcji budowlano - terenowej zwiększona została natomiast w 1938 r. o 9,3 mln. do 50,3 mln. zł.

W zakresie kredytów gotówkowych operacje kredytowe Banku obejmują ścisłą współpracę z państwowym planem inwestycyjnym, czego wyrazem jest powstanie zwiększenie kredytów dla przemysłu, a w szczególności dla przemysłu hutniczego i maszynowego.

Działalność emisyjna Banku wykazała się w roku ubiegłym w emisji listów zastawnych i obligacji na podstawie udzielonych jej poprzednio pożyczek długoterminowych. Emisji tych wydał Bank w 1938 r. na sumę 46,1 mln. zł.

Dojrzeli nowym emisjom kalkulatory obieg listów zastawnych i obligacji Banku, po uwzględnieniu amortyzacji, zwiększył się w 1938 roku o 30,7 mln. osiągając 913,8 mln. zł., a łącznie z emisjami B. Banku Krajowego wynosił 936,4 mln. zł.

Podkreślić należy, że w dziedzinie kredytu długoterminowego wypłacalność dłużników była zadowalająca.

Wyniki finansowe Banku były na ogół nieco korzystniejsze niż w roku 1937, wskutek czego rok operacyjny 1938 zamknięty został zyskiem netto w wysokości 3,540 tys. zł., a więc o 307 tys. zł. większym, niż w roku poprzednim.

Lubień Wielki perla wód w pełni deszczowych cnot

tuż od wód w całym świecie. Lubień czarujący działo. Sławy swojej roztął kwiecie, zbudnym jest więc pamiątkę. Lubień Wielki jest głównym wiodem wód polskich wód. Lubień Wielki jest znanym — zdrowia — stwarza boski cud. Bo lubielska borowina dala działo boski dar. Chory chodźcie wnet zaczyna, wzrost nie wierzcie w skutki czar. Bo lubielskie wioły — zdrowo — stwarza boski cud. Sily — w kat według sztuczności, utrapienia — stwarza boski cud. Na cudownie pięknej plaży ryczą się wia krew. O swym zwodzeniu marzy w parku wioda cudownie drzew. W samym centrum parku stanął gmach — wspaniały — Nowo zbudowany hotel ozaki. Znowo — jego piękne mian — ze wzdych strona go podziwiano.

16 lipca

Niedziela

NPM, Szk.
Jutro: Aleksego

GODZINY PRZYJĘĆ W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO” w Redakcji „Dziennika Polskiego” przyjmują się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt rym-kat. — WYŁĄCZNIE od godziny 12-15. W innych godzinach BEZWOLNIE. Dni, w których spraw Redakcja nie załatwia. Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowego. Rekłami nadawanych Redakcja nie wstępuje.

TEATR WIELKI:

Niedziela, 16 pop. „Paryżanka”, 20 wiecz. „Koniec i początek”.
Poniedziałek, 18 wiecz. „Koniec i początek”.
Wtorek, 20 wiecz. „Koniec i początek”.
Środa, 20 wiecz. „Koniec i początek”.
Czwartek, 20 wiecz. „Koniec i początek”.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Od niedzieli do czwartku teatr nieczynny.

WYTWORNY SALON KRAWIECKI

MICHAŁA KUSNIERZA
LWÓW, LINDEGO 10, tel. 106-57

461

KINOTEATRY:

ADRIA: W krótkiej Dawsona oraz Mały dzielnie.
APOLLO: Nieczynne wskutek remontu.
ATLANTIC: Sama przez życie i Trzej kł.
BAJKA: Magiczny król i Król i chł.
BAJKA: Magiczny król i Król i chł.
BAJKA: Magiczny król i Król i chł.
CASINO: Złoty szkielet.
CHIMERA: Głos król.
EMPIRE: Andy Hardy zachęca.
EUROPA: Tajemnica Alana Czerwonego.
GLORIA: Tysiąc przed ślubem i Walka o złote pole.
GRZYBA: Paweł i Gawel i Wrzós.
KOPERNIK: Kaprys młodości i Rozwiedzi się.
MARYSIENKA: Kibic i Kolorowa groteska.
METRO: Modelka i Rakietka na Marsa.
MIRAZ: Ludzie Wisły.
MUZA: Madrala.
PALACE: Porzucona.
PAX: Nieczynne do 10-go IX.
RAI: Ostania salwa i Fredek uszczęśliwia świat.
RIALTO: Barbara Radziwiłłówna.
ROYAL: Czy Lwy to dziewczyna.
STYLWY: Ucieczka ku szczęściu i rewia.
SWIT: Wypa w płomieniach i Z miłości niedostatek.
SWIATOWID: Ostatni alarm i Ahasfer Zły zwycięży tułacz.
TON: Jej pierwszy bal oraz Orient Ex press.
UCHCHA: Nawrócony grzesznik oraz rewia.

FACHOWI I SOLDNIE OBSŁUGUJE

„FUTRO”-BACZES
Lwów, LEGIONÓW 19 (w bramie)
Telefon 229-48

FOTOPLASTIKON, plac Mański 5;
Na pokładzie Transatlantyku.

TEATR

— ZŁOTOWOCIO PRZEDSTAWIENIE „PARYŻANKI”. Dnia 16, pop. o 16 pop. w Teatrze W. komedia Franciszka Becque’a „Paryżanka” w tłumaczeniu i reżyserii L. Schillera z udziałem pp.: Z. Zychowski, J. Wiśniewski, J. Włodkowski, Z. Zychowski i J. Staszewski.
— Wszystkie miejsca po 1 zł. (Krzysz III, balkon po 50 gr). Wczelniczy nabycia biletu otrzymuje bliższe miejsce.
— „KONIEC I POCZĄTEK”, oto tytuł przemiłej komedii, granie codziennie w Teatrze W. z udziałem M. Macyskiego, W. Zychowskiego, J. Staszewskiego i Wł. Ratschki. Od niedzieli do 16 cm. ceny miejsca na komedie „Koniec i początek” znacznie niższe, niż według cennika nr. IV. — W poniedziałek 17 pm. początek przedstawienia o godz. 18-tej.

RÓŻNE

— POWSZECHNE KURSY RYSUNKOWO-MALARSKIE od 3. VII. do 6. VIII. br. przeznaczane są dla wszystkich (nieokreślenie specjalnie uzdolnionych), a przede

Lwów w dniu Święta Narodowego Francji

Święto Narodowe Francji 14 lipca, które w tym roku prócz historycznych powodów i dla wielkiej doniosłości aktualnej nie tylko we Francji, a ale zwłaszcza w Polsce z większą niż zazwyczaj obchodowo uroczystością, dalo i we Lwowie sposobność do szczególnie dobitnego zaznaczenia naszej trwałej sympatii dla sprzymierzonego Narodu.

Z natury rzeczy główna w tym względzie rola przypadła czynnemu, najstarszemu z tych Zrzeszeń w Polsce Towarzystwu Przyjaciół Francji, które mimo zwykłych o tej porze wakacyjnych trudności, rozpraszając ich zastępy wybitnych mieszkanców Lwowa — od władz duchowych i świeckich do świata muzycznego i młodzieży, zdołało w miarę możliwości uświetnić uroczystość. Jego staraniem odbyło się w Bazylice Archidiecejalnej odprawienie przez ks. Pralata Haluniewicz, kandełara metropolitalnego z asystą nabożeństwo, na którym nie tylko przebrzmiewało było wypełnione obecnymi we Lwowie przedstawicielami władz, ale i w nowie światło dnia powszedniego niewykrytych liczy udział wzięli, świadcząc o zwiłowym nastroju miasta wobec Francji, która niedawno w Paryżu tak gorąco objawiła ożywienie swych uczuć dla Polski. W wielkiej liczbie przybyły delegacje wojskowe i choraży gw. Hallerczyków, na chorze do starożona przez Komendę miasta orkiestra zastąpiła nieobecny z powodu

du swych ferw stał zespół chóru katedralnego, a po nabożeństwie przed kościołem przy występie świetnej kompanii honorowej, odegrała hymny narodowe francuski i polski.

W porze południowej na zaproszenie konsula francuskiego p. Achard zebrało się w jego apartamentach licznie towarzysztwo, obejmującą część kolonii francuskiej naczelnych przedstawicieli władz lwowskich z wiceojewodą Małasińskim, prezydentem Ostrowskim i starostą Klimowiczem. Ponadto byli obecni: prezes dr Dembowski i sekretarz generały dr Dworak, jako przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Francji. Nie brakło również konsultów: rumuński, niemiecki, włoskiego i jugosłowiańskiego.

W imieniu gości polskich, złożył życzenia dla Francji, prezes Dembowski wznawiając historyczne wspomnienia naszych z nią stosunków.

Imieniem Francuzów osiadłych we Lwowie przemówił następnie jako prezes Foyer français dyrektor Brunet, a po serdecznym podziękowaniu i słowach powitania dla Polski p. Konsula — gorące okrzyki na cześć obu narodów zamknęły oficjalną część przyjęcia.

Wspomnień wreszcie wywada, że z domów będących siedzibą władzy i z wielu mieszkań prywatnych powiewały flagi o barwach francuskich i polskich uzupełniały odświętne ur osobienie miasta.

Skazanie za ruszczenie nazwisk

Ks. Iwan Pańczyzn, z Tyśmienicy pow. Tłumacz, został skazany wyrokiem sądu okręgowego w Sta-

niślawowie na trzy miesiące aresztu z zawieszeniem na 3 lata, za ruszczenie polskich nazwisk.

Zmiany personalne w woj. stanisławowskim

W stanisławowskim Urzędzie Wojewódzkim objął urządowanie nowy naczelnik Wydziału Samorządowego Stanisław Barb, wicedyrektor Związku Powiatów w Warszawie. Dotychczasowy naczelnik Piotr Tytyk odszedł na stanowisko, zajmowane poprzednio przez swego następcę.

Na stanowisko zastępcy naczelnika Wydziału Społeczno-Politycznego powołany został Mier Jerzy Zychowski, dotychczasowy zast. nacz. Wydz. społ.-polit. w Urzędzie Wojewódzkim Lubelskim.

Nielegalne przekroczenie granicy

Władze węgierskie doprowadziły na posterunek P. P. w Ławocnem pod zarzutem nielegalnego przekroczenia granicy z Polski do Węgier robotnika Franciszka Kaczkę, z kat. narodowości niemieckiej, rodem z Hambornu w Westfalii, który nielegalnie przekroczył granicę z Niemiec do Polski, a następnie z Polski do Węgier. Pod zarzutem nielegalnego przekroczenia granicy został on oddany do Sądu Grodzkiego w Skolem.

Złóż grosz

na F. O. N.

Harcerze rumuńscy w Śniatynie i we Lwowie

Zapowiedziany przyjazd harcerzy rumuńskich do Lwowa nastąpił wczoraj, a godz. 15.00 o godz. 8 młodzi goście przybyli na dworzec w Śniatynie, gdzie zostali powitani przez starostę świątynski, komendanta PW, na powitanie świątynski, oddali 25. i 1. KP.W. oraz delegata dowódcy OK. kpt. Wiśniewskiego. Rumuni odpowiadali po polsku hymn narodowy polski, a następnie zakonwoidalnym hymn rumuński. Inicjator organizacji „Strza Trz” odpowiedział na powitanie kierownik wyścicki, która wyjechała ze Lwowa na Sokół Góra, podając, gdy druga część wyprawy skautów rumuńskich jedzie nad morze. Na dworcu w Śniatynie podjęto gości śniadaniem, po czym ruszyli w drogę do Lwowa. Tu po obiedzie w Odesku PW i WP, zwiedzili miasto, a jutro rano poddani będą badaniem lekarskim przed wyjazdem na szkolenie sbywcowe na Sokół Góra.

JUŻ NADESZŁ
Maszyny do lodów — Piekno flakony na kwiaty — Słoje do kuchenek, szparogów w najświetniejszej asortacji, szkła, naczynia kuchenne
W. KAZIMIERZ LEWICKI
Lwów, PLAC MARIACKI 10. — Tel. 229-156

Urlop wiceprezyd. Chajesa

Wiceprezydent miasta p. Wiktor Chajes rozpoczął z dniem wczorajszym kilkutygodniowy urlop wypoczynkowy.

KUPUJEMY! SPRZEDAJEMY!

meble nowoczesne — stylowe —
dywany — dywaniki —
krzesła — brzozy i t. p.
„OKAZJE MEBLOWE”
Pasaż Hausmana 7, tel. 228-58

Ofiary na „Zeleznik Karlika” plyna nieprzerwanie od radiosłuchaczy śląskich

Już 10000 zł. zebrał śląski śląski na lekki czołg „Zeleznik Karlika”. Pomysł zebrania na ten dar radiosłuchaczy narodził się przy okazji stałych gdańskich popularnych na Śląsku „Karlika z Koczkodą”. Pozyskano zamierzono ofiarować Armii Jarszab maszynowy, w miarę jednak napływających ofiar radiosłuchaczy, zorientowano się, że starczy nawet na lekki czołg. Osiągnięte sumy 10000 zł., która nadal będzie się prawdopodobnie powiększać, dowodzi zarówno ofiarności radiosłuchaczy śląskich, jak również i ofiarności do popularnych audycji — gwied Karlika.

Pożar w fabryce mydła

o (—) W fabryce mydła dra Osjaż Wiczeny przy ul. Paniekiej 8, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez robotnika Jarosława Sy. racza, wybuchł pożar w kotłowni. W czasie pożaru została rozbита blada, zawierająca 50 litrów łużu do wyrobu mydła, a prócz tego uległo zniszczeniu około 200 kg. mydła glicerynowego. Straty spowodowane przez pożar, wynoszą 800 zł. Wypadku z ludźmi nie było. Pożar został ugaszony przez robotników przez przybyciem straży pożarnej.

Obóz Zjednoczenia Narodowego

PREZYDIUM OKRĘGU Obóz Zjednoczenia Narodowego we Lwowie mieścił w lokalu przy ul. Bourlarsa 5, tel. p. 1124 i 11045.
OBOWOD LWÓW-GRODZKI mieścił się w lokalu przy ul. Chorażczyński 22, i p. 1124 i 11045.
Biurowo mieścił się w lokalu przy ul. 17-18, z wyjątkiem soboty poniedziałek, niedzieli i świąt. — Tel. 296-81.
Zgłoszenia oboistów lub listowne na całonocne przyjęcie się codziennie od godziny 9-15 i od 17-19.
ZJEDNOCZENIE POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH: Lokal oświatowy i świetlica mieści się przy ul. Numana (daw. Clowa) 12. Godziny urzędowania codziennie od 17-tej do 20-tej, w niedzielę od 10-tej do 15-tej.

Wędrowki art. malarza

Originalna wyprawa artystyczna przedsięwzięcia artystamalarz z Poznania p. Kazimierz Szymalak, który również przybył z Poznania do Lwowa, wykonując po drodze subtelne rysunki z natury tuszem, uwieczniające plastycznie najpiękniejsze widoki w drodze zabłytki architektonek. Młody artysta finansuje swą podróż przez sprzedaż tych doskonałych rysunków.

Okręgowy zjazd rolnicy w Czortkowie

W Czortkowie w Sokole odbył się okręgowy zjazd rolnicy, przy udziale sen. dr. Wojciecha Lachowicza i posłów Zyborskiego, Wagnera, Ostafina, Ostaszewskiego, Pawłowskiego i sen. Wróble. Zjazd zjazd ten Lachowicz, poczyniło wice i senatorowie wygłaszali referaty.

FUTRA

damskie i męskie modernizacja, przerobki najnowszym w kołnierzach
MAGAZYN I PRACOWNIA FUTER
KAROL SCHÜRER
LWÓW, PADEREWSKIEGO 11A. Tel. 289-56

Wskazówki dla kandydatów na I. rok studiów Politechniki Lwowskiej

w roku akad. 1939/40

Zgłoszenia:

Kandydaci winni po uprzednim podaniu się do badania lekarskiemu przedstawić 15 i 19 września br.:

- a) na Wydziale Inżynierii lądowej i wodnej: 15 i 19 września br.;
- b) na Wydziale Architektury: 15 i 19 września br.;
- c) na Wydziale Mechanicznym: 15 i 19 września br.;
- d) na Wydziale Chemii: 15 i 19 września br.;
- e) na Wydziale Roln.-Lasow. 15 i 19 września br.

Po tych terminach żadne zgłoszenia uwzględnione nie zostaną.

Kandydaci, którzy w r. b. służą w wojsku, winni zgłosić się także w terminach wyżej podanych, a najpóźniej do dnia 5cgo po zwolnieniu z wojska.

Kandydat powołany do służby wojskowej na r. 1939/40 winni we własnym interesie przystąpić również do egzaminu kwalifikacyjnego w terminach, które podają Lekarzami w osobnych ogłoszeniach.

Kandydaci ci nie podlegają badaniu lekarskiemu i nie opłacają należności z tego tytułu, nie opłacają również wpisowego, natomiast składają opłat manipulacyjną 10 zł i należność za egzamin wpisowy 20 zł. Po przyjęciu i przeprowadzeniu wpisu kandydaci ci nie otrzymują legitymacji, lecz tylko powiadomienie, że zyskali prawo do odrębnego terminu rozpoczęcia studiów na czas odbywania służby wojskowej.

Badanie lekarskie.

Kandydaci winni pójść do badania lekarskiego na Klinikę Uniwersytecką (K. w następujących terminach:

- a) na Wydziale Inżynierii lądowej i wodnej: 12 i 15 września br.;
- b) na Wydziale Architektury: 13 i 14 września br.;
- c) na Wydziale Mechanicznym: 11 i 12 września br.;
- d) na Wydziale Chemii: 14 i 15 września br.;
- e) na Wydziale Roln.-Lasow. 12 i 13 września br.

Badanie lekarskie kandydatów odbędzie się tylko dnia 13 września br. w Przychodni Przewodniczących, ul. Płajów 6, parter.

Examin kwalifikacyjny:

Ma poddać się egzaminowi kwalifikacyjnemu z następujących przedmiotów:

- a) z geometrii wykreślnej, z matematyki i z obliczania na Wydziale Inżynierii lądowej i wodnej, dla abiturientów z liców zawodowych (nie ogólnokształcących) ponadto z fizyki;
- b) z geometrii wykreślnej z rysunków i

Czarnohora będzie udostępniona turystom

W Warszawie i Worochcie odbyły się konferencje w sprawie przedłużenia toru kolejki leśnej Worochta — Forcieczka. W konferencjach brali udział przedstawiciele wydziału turystyki Ministerstwa Komunikacji, naczelny Dyrektor Lasów Państwowych oraz zainteresowanych czynników miejscowych. Celem obrad było ustalenie trasy, którą kolejka leśna dojechałaby od tarczy państwowej do dworca kolei normalnotorowej w Worochcie, co stanowiłoby dogodzenie dla turystów, przybywających koleją do Worochty i pragnących bezpo-

średnio jechać dalej do Forcieczki. Po dokładnym zbadaniu, przedstawiony zostanie Ministerstwu Komunikacji do zatwierdzenia projekt, który wytyczy trasę z prawej strony od istniejącego mostu na Prucie, po prawej stronie drogi Worochta — Zabie, następnie poprzez tę drogę obok tegoż mostu do nowej stacji osobowej kolejki leśnej.

Koszt tej inwestycji, usprawniającej znacznie ruch letniskowo-turystyczny w rejonie Czarnohory, określany jest na 140.000 zł.

Niemcy z Rzeszy chwala sobie pobyt w Polsce

Wbrew rozszerzaniu przez goebbelsowską propagandę kłamliwym wersjom o „piękną sytuację gospodarczą w Polsce”, Niemcy, obywatele Rzeszy, osiedli u nas w kraju w charakterze przedstawicieli firm niemieckich, urzędników gospodarczych, różnych fachowców (Polska nota bene zupełnie niepotrzebnych) — w listach do swoich rodzin w Rzeszy, przecząc kłamstwu, kolportowanemu o Polsce przez propagandystów do niedawna „zaprzysięganego” z Polska państwa, i demontują je kategorycznie.

W listach tych Niemcy obywatelskie Rzeszy podkreślają duże swobody życia organizacyjnego mniejszości nie mieckiej, liberalizm życia gospodarczego, łatwość zakupu środków żywnościowych i — co ciekawe — wysocze patriotyczne postawę społeczeństwa polskiego wobec spraw politycznych, oraz gotowość do jak najdalej w dachy polskiego na rzecz obronności Narodu Polskiego. Jeden z Niemców, określił te postawy społeczeństwa polskiego jako „wzorliwych” (wzorową), ostrzegając przy sposobności przed lekceważeniem przez Niemców tego wysokiego „moralnego” społeczeństwa polskiego.

Dobrze się dzieje, że choć w tej formie Niemcy w Rzeszy dowiadują się prawdy o Polsce, która w swojej robocie propagandowej tak skądzie min.

Pożary

W dom Marii Zubko w Krasnej pod Nadwórna uderzył piorun, powodując pożar i spalanie się domu.

W Stanisławowie spłonął młyn, własność Stefani i Irenek Kacz, wraz z zapasami zboża i maki. Szkody wyceniono na 100 tys. zł. Powodem było prawdopodobnie spicie przewodów elektrycznych, które nie były izolowane.

z ogólnych wiadomości z historii kultury i sztuki na Wydziale Architektury: c) z matematyki, z fizyki, z geometrii wykreślnej i z obliczania odrębnego części maszynowych na Wydziale Mechanicznym; d) z fizyki i z chemii na Wydziale Chemii; e) z matematyki, fizyki, chemii i przyrody Polski w zakresie programowym ogólnokształcących na Wydziale Roln.-Lasow.

Kandydaci, którzy w bież. r. służą w wojsku, winni poddać się egzaminowi kwalifikacyjnemu z następujących przedmiotów:

- a) z geometrii wykreślnej, z matematyki i z obliczania na Wydziale Inżynierii lądowej i wodnej, dla abiturientów z liców zawodowych (nie ogólnokształcących) ponadto z fizyki;
- b) z geometrii wykreślnej z rysunków i

Goebbels i uświadamia sobie tą drogą ogrom niebezpieczeństwa, na jakie współczesne Niemcy są narzucone na skutek wysuwania przez hitlerowską kark partyjne obłądnych i — w konsekwencji — zgubnych koncepcji i planów zabójczych.

„Co zwiedzać we Lwowie?” MUZEA:

1. Historyczne m. Lwowa (Rynek 4, otwarte 10—14).
2. Narodowe króla Jana III (Rynek 6, otwarte 10—14).
3. Przemysłu Artystycznego (I cz. Galerii Miejskiej, Hetmańska 20, w godz. 9—14).
4. Galerii i Muzeum im. Lubomirskich (ul. Ossolińskich 2).
5. Zbiory hr. B. Orzechowicza (I cz. Galerii Miejskiej, ul. Ossolińskich 3, otwarte 10—14).
6. Im. Działuszyńskiego (ul. Rutowskiego 13, otw. od 10—14).
7. Tow. Naukowe im. Szewczeni (Czarnieckiego 26, otw. 10—14).
8. Staurapię (Blacharska 9, otw. 10—14, prócz niedziel i świąt gr. katol.).
9. Żydowski (Bernsteina 12. II. p., otw. 10—14, wstęp wolny).

PANORAMA RACŁAWICKA (od 9 do wieczora) i Diorama Lwowa — pl. Targów Wschodnich.

W Związku Popierania Turystyki m. Lwowa, ul. Kińskiego 4, tel. 21-021, można otrzymać bezpłatnie informacje, zamawiać kwalifikowanych przewodników, nabywać kamety na zwiedzanie Muzeum po 1.20 lub 2.080 dla młodzieży szkolnej, otrzymywanie kwatery i wyżywienie.

ZABYTKI I OSOBLIWOCI:

1. Wawki Zamek z Kopecem Unii Lubelskiej (z śródmieścia dojazd tramwajem 4).
2. Arsenal Królewski (Podwale 13).
3. Baszta Prochowa (Wąły Gubernatorskie).
4. Arsenal miejski z resztą murów obronnych (róg ul. Sobieskiego).
5. Rynek, kamienice: Czarna — nr. 4, Królewska — nr. 6, Arcebispujski — nr. 9, Wenecka — nr. 14.
6. Cementarz Obrońców Lwowa (obok Lyczakowskiego, dojazd tramwajem nr. 3).

KOSCIÓŁY I Cerkwie:

1. Katedra łacińska, oraz kaplica Bożim (pl. Kapitulny).
2. Katedra Ormiańska (ul. Ormiańska 3).
3. OO. Bernardynów (pl. Bernardyński, wraz z dziedzińcem i starymi fortyfikacjami).

Kradzieże i wypadki

(—) KRADZIEŻ W SKŁADZIE TOWARÓW BŁAWATNYCH. Ze składu towarów bławatnych Izry de Weisberga przy ul. Kazimierza Wielkiego 22 złodzieje skradli różne towary ogólnej wartości około 4.000 zł.

(—) ZŁODZIEJ TRAMWAJÓW. Jadącemu tramwajem „10” ul. Zamartynowska w kierunku Pelczarskiej Judie Berowii złodzieje skradli z kieszeni spodni portfel, w którym znajdowało się 740 zł.

Innym, pasażerem, okradzionym również w „dziesiątce” był Rudolf Seidman (pl. Teodora 2), któremu zabrano z kieszeni 100 zł.

(—) ZAGINIENIE. W dniu 12 bm. z domu przy ul. Stawowej 1 o godz. 10 wiecz. wyszedł w niewiadomym kierunku 20-letni Salomon Singer, który dotychczas nie wrócił. O zaginięciu Singera zawiadomiła policję jego siostra.

(—) BOJKA W RYNKU. Na placu targowym w rynku iakieś nieznanu osobnik pobili krawczyńnię Pauline Malik (Zacharowska 19), której karetką Pogotowia Ratunkowego przewieziono do Szpitala Powse.

(—) WYPADEK SAMOCHODOWY. Na przedchodzie ul. Stryjska N. Sliwskiego wpadł samochodem ciężarów firmy „Hartwig”. Sliwskiego, który uległ ogólnemu obrażeniu, przewieziono do Szpitala Powse.

Przyjechali do NOWEGO „HOTELU EUROPEJSKIEGO”

Hr. Dunin-Karwicki Józef, wł. dobr. — Miciński Dr. Bożowicz Włodzimierz, przem. — Jodice, Korwin-Pawłowski Jan, wł. dobr. — Tarnawska Zawadzka-Ochodowska Irena, ziemianka — Białoboska, Kłosa Wolf, przemysł. — Warszawa Dr. Kraszewski Kazimierz, lekarz — Klek (Nieluży). Hr. Koziebrodzki Leopold, radca minist. agrar. — Warszawa, Nitka Henryk, major — Warszawa, Krzesiński Michał, kupiec — Poznań, Łaskowski Jan, dyg. gimn. — Łuck, Zolotnicki Gerard, przemysł. — Warszawa, Ektor Wojciech, dyryktor — Warszawa, Holowy Maria, przym. — Warszawa, Tartakower Art. inż. — Kraków, Berak Stanisław, kapitan — Warszawa, Piteczkowski Władysław, dyg. KKO. — Warszawa, Ektor Wojciech, dyryktor — Warszawa, Dr. Ziarnicki Ignacy, adwokat — Tyczyn, Białochowski Marian, agronom — Kolołobrzy, Włk Maksymilian, zarząd. — Warszawa, Białochowski Stanisław, inżynier, dziennikarz — Warszawa, Dr. Tomaszewski Adam, nac. wydz. Prok. Gen. — Warszawa, Czachowski Czesław, wł. dobr. — Zozotica, Zaniawski Włodzisław, inż. — Warszawa, Dr. Frangulian Marian, adwokat — Kraków, Dr. Patenczyński Władysław, adwokat — Wilno, Łukaszewski Aleks. inżynier — Warszawa, Matusek Jan, inż. — Nadwórna, Lerscher Paul, kapł. — Warszawa — Jasnęk Edward, — Warszawa, Stefek Jan, kapł. — Warszawa.

WZMOCNIŁO SIĘ LOTNICTWO
-WZMOCNIŁA SIĘ POTĘGA POLSKIEJ

4. Cerkiew św. Jura (pl. Jura).
5. Wolońska Cerkiew — kaplica Trzech Króli (ul. Ruska).
6. Bożnica „Złotej Róży”, ul. Błażowska.

Nie demokracja, lecz kontrolowana dyktatura

ISTOTA USTROJU POLITYCZNEGO ANGII

Rola i znaczenie Anglii w wielkiej grze politycznej, toczącej się obecnie w Europie, jest tak wielkie, że zarówno postawa Anglii, jak i decyzje, przez nią podejmowane, budzą coraz większe zainteresowanie nie tylko rządów i t. zw. afer politycznych, ale również i najszerszych odłamów społeczeństwa.

Z niesłabnącą uwagą śledzi też cała opinia publiczna świata każdy przejaw nastrojów, nurtujących rząd i parlament angielski, cytując dokładnie wypowiady wielkich organów prasowych nad Tamizą.

Zwłaszcza, że w odczuwaniu porządku istnieje — jeśli chodzi o Anglię — niemal pewność, że wielkie to imperium nie daje się tak łatwo zbliżyć mającymy gdzieś indziej walor „slogana” politycznymi, jak „demokracja” czy „totalizm”, „parlamentaryzm” czy „absolutyzm” itd.

Mówi się np., że Anglia należy do „wielkich demokracji”, ale przecież dobrze się wie, że takie uproszczenie nie odpowiada angielskiej rzeczywistości.

Mówi się o angielskiej „monarchii konstytucyjnej”, ale zarazem wie się, że i ten monarchizm i ta konstytucyjność mają specjalne angielskie zabarwienie, różniące je od stereotypowych pojęć.

To też badanie pożyteczną jest najnowsza publikacja, która naświetla szereg zagadnień, dotyczących „rzeczywistej rzeczywistości” angielskiej, rozpraszając błędne poglądy i ujawnia istotny stan rzeczy w kraju, który obecnie tak żywo interesuje.

Niewielka — 35-stronicowa — lecz w zwięzłej formie w bardzo bogatą treść obfitująca broszura, została właśnie wydana p. t. „Istota ustroju politycznego Anglii, na tle współzależności polsko-angielskiej”. Autorem jest Xawery Zaleski, wybitny — jak z tej publikacji widać — „anglista”.

Dopiero na tle stwierdzeń, podanych przez Xawerego Zaleskiego, możemy sobie uświadomić, jakie sprężyny działają w Anglii na przebieg wypadków i jaki jest tam mechanizm rządzenia.

A więc przede wszystkim: Anglia posiada „jętką” konstytucyjną, t. j. mogącą być zmienioną zwykłą większością głosów.

„W tym właśnie — stwierdza autor — należy się dopatrywać przyczyny, że od roku 1659 Anglii nie przechodziła żadnego gwałtownego wstrząsu we wnętrzu”.

Dalszą znaną cechą politycznych stosunków w Anglii jest wyjątkowo stanowisko, jakie zajmują szef rządów.

„Angielski rząd i parlament (za pośrednictwem partii, posiadającej większość w Izbie Gmin), zaliczony jest całkowicie do wódz (leaders) partii, do liderów drogi wyborów do władzy. Liderzy automatycznie uzurpatorzy i dzięki znakomicie zdyscyplinowanemu organizmowi partijnemu de facto przejmują na siebie konwencjonalne wszelkie władne atrybuty parlamentu, stając się do czasu przyszłych wyborów w istocie dyktatorami państwa”.

To też bardzo interesujące i niemal rewelacyjne jest stwierdzenie Zaleskiego:

„Pojęcie wodza w znaczeniu politycznym („Duce”, „Führer”) nie powstało ani we Włoszech ani w Niemczech, lecz narodziło się w temulach i interesach niemieckich i samiz, jako pojęcie leadera”.

„Partia” angielska nie tyle rólą się od „partii” przeciwnej swojej ideologicznej, co przywiązaniem i oddaniem osobie innego wodza. W praktyce widzimy, iż zarówno Labour Party jak i Partia Konserwatywna, gdyż dochodzą do władzy, urzędują na tle same imperialne lub państwowe cele.

Na kontynencie partie polityczne, jak wiemy aż nadto dobrze, nie mają własnego, lub przynajmniej bardzo małego, i interesu państwowego i są raczej instrumentem do wygrywania wąskich, klikowych lub klasowych interesów.

ZE SPORTU

Obóz Alexei Jamesa pokonał P. Z. L. 8:0

W piątek reprezentacja obozu piłkarskiego Alexei Jamesa na Białych rozegrała mecz treningowy z drużyną PZL, ze stoletniej ligi okręgowej. Mecz zakończył się łatwym zwycięstwem drużyny obozu w stosunku 8:0 (5:0).

Zawody odbyły się na boisku do hokeja na trawie, pomiędzy boiskiem piłkarskim w Akademii W.P. znajduje się w tym stanie. Zawody wykazywały przewagę obozu. PZL walczył o zwycięstwo zaledwie przez pierwsze 20 minut, później nie mógł wytrzymać tempa gry i został zepchnięty jedynie do obrony.

W drużynie obozu, która starała się grać według wskazówek Alexei Jamesa, swankowało jeszcze gra poręczna. Alas! rzadko cofał się, a obrocy nie potrafili się na przed, gdyż go trzymał się pod bramką przeciwną.

W drużynie obozu, która starała się grać według wskazówek Alexei Jamesa, swankowało jeszcze gra poręczna. Alas! rzadko cofał się, a obrocy nie potrafili się na przed, gdyż go trzymał się pod bramką przeciwną.

Prelegent rozprzeczka doskonałą dyktacją i miłym głosem, a recytatorzy (artyści teatru: Maria Zbierowska, Klekci, oraz Bronisław Ekert) postawili audycję, opracowaną bardzo interesująco, na prawdziwie artystycznym poziomie.

W dziale felietonów zbiegły się we środę dwa odczyty, które zahaczały chwila o pokrewne tematy, wzajemnie się uzupełniały. Dr Marian Porębski mówił o „Rzeczywistości i fikcji w dzisiejszej powieści”; za rzeczywistość uważa autor nie realizm, w przeciwieństwie do fantazji i utopii, jak mogłoby się słyszeć, sądzić, że przed, czerpaną z zdarzeń rzeczywistych fikcją są nazywa powieść nar-

Jeszcze jedna cecha rządów angielskich: gabinet obraduje i pracuje w warunkach ściśle konspiracyjnych. — „Anglia nie za praktyk parlamentarnych, które kilka lat temu nosiły u nas miano „wyłuskiwania” przez sejm ministrów z gabinetu; zaatakowanie każdego ministra jest w Anglii równoznaczne z zaatakowaniem premiera”.

A t. zw. opozycja? „Decydująca rola obozu rządowego sprawia, że parlamentarne wystąpienia obozu opozycyjnego nie mają w Anglii w skutkach swych większego znaczenia, niż podobne wystąpienia prasowe...”

Jakże zdefiniować więc ten ustrój polityczny, jaki urobił się w ciągu wieków w Anglii? Powiada autor: „Nie jest to, jak niektórzy mylnie rozumują, ustrój państwowy oparty na klerowanej demokracji (demokracji czyli rządów ludowych, stricte sensu, w Anglii nigdy nie było i nie ma), lecz kontrolowana przez społeczeństwo dyktatura”.

Podaliśmy kilka tych fragmentów z nader interesującego wydawnictwa, zawarte w publikacji p. Xawerego Zaleskiego. Jest ich oczywiście więcej, obaj mających różne daleki i dziedzin życia publicznego w Anglii.

Trzeba tę publikację przeczytać i zawarte w niej tezy przemysleć. Bo przecież dochodzą nas wciąż wiadomości z Anglii, interesujące się żywo jej zamierami i postanowieniami. A zrozumieć je możemy tylko wtedy, gdy poznamy ich specyfikę, a od kontynentalnego wielce różni ustrój, jakim się rządzi naród angielski.

K. O.

Migawki

Sacha Guitry

Może się ożenił a może nie. Jedne gazety podają, że już nie mieszka z tą czwartą a inną, że już nie mieszka z tą trzecią a jeszcze nie z czwartą. Sprawa jest szalenie skomplikowana, tak mniej więcej jak wszystkie filmy, do których sam układa scenariusz, które sam reżyseruje i w których gra zawsze ze swą żoną. Którą? Aktualną. W jednym filmie dostaje trzy zmiany ról. Jest królem, szlachcicem, kardynałem, szpiegiem, człowiekiem XX-go, XVIII, XII-go wieku. Zmienia rolę jak żonę.

Żony jak rolę. Podobno wciąż teraz lub w kościele. Wygląda się więc pytanie, gdzie wzięły trzy poprzednie. Pytanie, oczywiście, ważne dla tych, dla których ta sensacja jest interesująca.

Sacha Guitry. „Aktor i z krwi i z kości i po mieczu. Cały królewski ród świętych aktorów żyje w jego ruchach, spożyciach, mimice, dykcji; jego mowa jest jakby ilustracją muzyczną dla filmów, które twoży; słysząc go, ma się wrażenie, że to płyną tony, nie słowa, patrzając na ekran, przypomina się o tym, że ma się przed sobą tylko fotografię.

Wiadomości o jego słuchach przynajmniej ludzie różnie; z pobłażaniem, niecierpieniem, śmiechem, oburzeniem. Mówi się z tym.

O jednym nie wolno zapominać. Gdy Sacha Guitry się żeni — o zna czy, że wówczas zobaczymy nowy jego film i nowa w nim, a napewno uświetniona artystycznie. Bo Sacha Guitry ma taki chwałybny zwyczaj, że z każdej swej żony robi aktorkę i pokazuje ją światu, jakby chciał powiedzieć: „popatrzcie, podziwicie... i czy miałem nie ożenić się z tak pięknym, zdolnym, utracym, młodym stworzeniem?”

Pewnie że miał się ożenić. Zwłaszcza jeśli chce kręcić nowy film, na który czekamy.

szawa, Guzikowa (Poznań) i Dubajowa (Łódź).
Pamięć: Stankiewicz (Płock), Szczęsny (Poznań), Majewski (Bydgoszcz) i Filip (Łódź).

TRZYMIESIĘCZNA DYKTYWALNA
KACJA ZA BRUTALNĄ GRĘ

Wydział Główny i Dyscypliny PZPN, ukazał się pierwszy numer „Kacji”. Zawiera on mierz trzymiesięczną dyktywalną, za rozmyślnie kopięcie przeciwnika na meczu z Junakiem o wejście do ligi.

FINALOWE ZAWODY PIŁKARSKIE
O MISTRZOSTWO VI. OKRĘGU
Z WKS.

W niedzielę dnia 16 lipca br. o godz. 16.30 na boisku „Cytadela” odbędą się finałowe zawody piłkarskie o mistrzostwo VI. Okręgu Zawiasu WKS, pomiędzy WKS „Sława” Brzeziny a WKS „Zemla”.

Przez moje słuchawki

Pozycje literackie lwowskiej rozgłośni

Jest jakiś szczególny urok w audycjach, które czerpią temat i materiał z dawnego życia Lwowa. Ożywają w nich postacie niezmiennie bardzo aktywne i popularne, a dziś zapomniane, przychodzą na chwilę do głosu hasła i brzmienia, tyle ogólnie budzące namilobienie, zapachu lub zawzięcia. Wskrzęcić je z największą żłudą prawdy może tylko młodość.

O taką audycję pokusił się dr Włodzimierz Lewicki, odwołując w „Kabarce literackim” sylwetkę błyskotliwego satyryka lwowskiego, Chochlika-Zagorskiego. Miał ten postać, obdarzoną niezwykłym wdziękiem stylu, dwa oblicza: melancholijną twarz smutnego barda — i wykrzywkę gęstym masem ryty satyra. Umiat śmieć się wad o śmieci i miłości — i z piłąką ironią i humorem wymyślał księgiwo („Rozmowa piłkarska z księgiwo”). Obie te cechy Chochlika: liryzm i satyra, znalazły należycie wyraz w sym-

tu na t. zw. całkowitej fabulacji, czyli historii zmyślonej, choćby przedstawiono na byłą realistycznie.

Prelegent stawia wyżej pod względem artystycznym utwór, mający za postawę życiowe doświadczenie i stwierdza, że nawet powieść oparta wyłącznie na fantazji musi mieć źródło w faktach i typach realnych. Od sposobu ich stylizacji zależy wartość artystyczna utworu. Rzecząc „pracownia” w sposób naukowy, przedstawił prelegent w sposób zajmujący i przystępny, toteż i ciekawie zaliczył nadejść do pozycyji wybitnie do datnich w programie lwowskiej rozgłośni, chociaż trudno zgodzić się z zapamiętaniem, że postępowanie nauki fizjologii i psychologii odnosił już całkowicie tajemnicę wnętrza ludzkiej duszy, że człowiek jest niemal „robotem”, wykonującym gesty przewidziane przez teorię o układzie nerwowym i systemie psychologicznym. Mimo wszystko pozostało on wciąż tajemnicą — często nawet dla samego siebie.

Odczytując z tekstu posłusznego p. p. Marii Hausnerowej, niedawno już przedwczorajnie literacki lwowskiej, fe-

lietion „Prawdy skryte w baśni”, był głęboko ujętym rozważałem na temat, czy bąśnie opowiadanie dzieciom bąć racy być i jakas podwójna w życiowej prawdzie. Autorka doszła do wniosku, że bajki są prawie zawsze alegoriami i zawierają prawdę o duszy ludzkiej, ukrytą w fantastycznych symbolach, a zasadniczą ich linia była zwyczajną wiarą w sprawiedliwość i błogosławieństwo dobrego znu. Przeprowadziła autorka śladem wyjaśnienie legendy o kwiecie paproci, stwierdzając, że warunki jego zależeństwa tłumaczą jak procy psychicyzacji wielkich władcy i mocarzy ducha.

Wspomnijmy jeszcze o pięknie ujętej pogadance Jerzego Andrzejewskiego, go, który w „Przeglądzie kulturalnym” omówił wypożyczone niedawno Antologię współczesnej poezji polskiej w opracowaniu Ludwika Fryderyka Antoniewicza. Andrzejewski, kwalifikując ją jako dzieło oddające najwspanialszy dorobek ostatniego dwudziestolecia poezji polskiej — a mił będytym przegląd dodatkowo zapisanego tygo dnia pięcioletniego naszej rozgłośni.

Aszt.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Z Niska

Budowa kościoła w powiecie nizańskim

Dziwno to, ale prawdziwe, że w sercu Polski, o kilkanaście kilometrów od Stalowej Woli, — wśród morza żałostliwych tutejszych Mazurów znajduje się wysypka gr.-katoików, zgromadzona w wioskach Szperki, Borki i Dąbrówka powiatu Nisko, w ilości około 700 dusz. Mają oni swoją cerkiew, parafię i wykonują swe praktyki religijne po polsku, bo języka ruskiego nie znają. Ale w tych wioskach mieszkają także Polacy (rz.-katoik), w liczbie 1230 dusz, którzy nie mając kościoła na miejscu zmuszeni są z powodu dużej odległości od swej świątyni wykonywać swe obowiązki religijne w cerkwi, a w nagłych wypadkach korzystać ze chrztu, ślubu i innych skramentów św. udzielanych im przez parochę.

Celem umożliwienia ludności polskiej wykonywania praktyk religijnych w kościele swego obrządku — Zarząd Pow. Zw. Rzeszowski — przystąpił wiosną br. do budowy kościoła we wiosce Dąbrówka.

Zawładnął się już Komitet z prezesem Zarządu Z. R. na czele, który także przystąpił do pracy, — uprosiwszy na swego protektora prezesa Wojew. Sekretariatu S. P. O. O. S., p. gen. Wiczeorkiewicza.

Ogładzą Z. R. obchodzą pierwszą uroczystość w Dąbrówce, a to poświęcenie krzyża na wierzchole, gdzie ma stanąć kościół, rzym.-katoik. pod wezwaniem św. Teresy z Lisieux. — Poświę-

cenia dokonał kapelan Z. R. ks. Wierobó Tadeusz, przy udziale około 800 osób ludności okolicznych wiosek. Po patriotycznym kazaniu wygłoszonym przez ks. kapłana, odpiewano „Boże coś Polskę”. Następnie okolicznościowo w przemówieniu wygłosił kierownik szkoły Świątynian Stanisław.

Na ostatnim hołdu Włodowicz Narodu — prezes pow. mjr Skulski odebrał od rzeszowian ślubowanie i w krótkich, a mocnych słowach wezwał uczestników uroczystości do wzmocnienia wysiłków dla obrony Państwa.

Odpiewanie Hymnu narodowego i defilada Kół Z. R. z Jarocina, Szperki, Borka, Dąbrówki i Ulanowa zakończyły część oficjalną uroczystości.

Ze Stanisławowa

Bieg sztafet po ziemi stanisławowskiej

Celem upamiętnienia wiekopomnego Czynu Legionowego organizuje Związek Strzelecki szereg uroczystości między innymi bieg sztafet do historycznych Oleandrów.

Również i Związek Strzelecki Podokręgu Stanisławowskiego bierze żywy udział w przygotowaniach do uroczystego obchodu wymarszu 1-szej Kompanii Kadrowej.

Święto to stanie się na kresach południowo-wschodnich wielką manifestacją całego społeczeństwa.

Wyrazicielem sprawności fizycznej, dyscypliny i gotowości będą biegi sztafet, które rozpoczyna się w dwa dni przed właściwym świętem.

Bieg sztafet przeprowadzony zostanie systemem zmiennym, tzn. zmiana co 1 km wzgl. 2 km, tak ażeby mogła

Z Tarnobola

Z życia Związku Peowików

W dniu 2 lipca 1939 r. odbył się w Tarnopolu Zwyczajny Zjazd Kola Związku Peowików w obecności 130 członków. Zebranie zajął komisarz Okręgu ob. Piotr Raczyński odczytaniem aktualnych wyjątków pism Marszałka Piłsudskiego, po czym Zjazd wybrał na przewodniczącą Zjazdu ob. prof. Bolesława Janickiego, na sekretarza ob. Włodę Wiktora, senatora R. P. i kpt. Domaradzkiego Stefana, a na sekretarza ob. Słazgora Mariana.

po poświęceniu kilku słów pamięci zmarłych członków Kola i złożeniu sprawozdania z dotychczasowej działalności, przystąpiono do wyboru Zarządu Kola. Przewodniczącą Zjazdu odczytał zgłoszoną listę Zarządu Kola,

którą Zjazd przyjął przez oklaski, wśród długotrwałych szczerych oklasków. W skład nowo wybranego Zarządu weszli: prezes ob. Raczyński Piotr, członkowie Zarządu: Caidler-Dominik, Cyurkovich Feliks, Janicki Bolesław, Kamiński Antoni, Słazgora Marian, zast. ob. Brożyna Józef i Hubicki Władysław. Do wybranych Zarządu przystąpiono do obrad nad dalszymi punktami porządku dziennego i po dłuższej dyskusji uchwalono preliminarz budżetowy, program prac, rezolucje o charakterze gospodarczym, oraz depesze holdownicze do Pana Prezydenta R. P., Marszałka Rydz-Śmigłego, Premiera Składowskiego, prezesa Zarządu Głównego Związku Peowików ministra Kościalskiego.

Odpowiedniem Roty zakonczono Zjazd.

ZBIORKA PUBLICZNA P. T. O. K. w TARNOPOLE. Zarząd Oddziału P. T. O. K. urządził zbiórkę publiczną na cele Towarzystwa. W zbiorce tej ofiarowały swą pomoc członkinie Z. H. P., Z. S., oraz członkowie Z. P. Z. Z.

Z powyższej zbiórki uzyskano kwotę zł. 9434, którą w całości przeznaczone na pokłonienie dla dzieci robotników.

Nominacje w okręgu tarnopolskim OZN

Przewodniczący Okręgu Tarnopolskiego OZN powołał: p. Jędrzejczaka Jana na stanowisko przewodniczącego Oddziału OZN w Sankowie pow. zasłeszczyski; p. Sierocińskiego Jana na stanowisko przewodniczącego Oddziału OZN w Ułhrykowcach pow. zasłeszczyski; p. Jana Wiosłokiego, urzędnika Wydz. Powiat. w Zborowie na stanowisko sekretarza Obwodu OZN w Zborowie; p. Stanisława Sępię urzędnika Starostwa Powiat. na stanowisko skarbnika Obwodu OZN w Tarnopolu.

Z Jarocina

RUCH POCTOWY. W Agencji pocztowej Szutowa pow. Jaworów, zaprowadzono służbę telefoniczną i telefoniczną w ograniczonych godzinach dziennych („L”).

Z Podhajec

Znowu utonienie
W czasie kapeli w stawie w Podhajcu utonął 7-letni Semen Dubas z Hali. Z podhajcami, Zwłoki dziecka odnalazła jego matka.

Z Przemysła

Likwidacja strajku w cegielniach

W Przemyslu wybuchł strajk strycharzy w cegielniach, który został jednak szybko zlikwidowany dzięki podpiśnieniu przez właścicieli cegielni, obecnych czynnych, układu zbiorowego w Inspektoracie Pracy.

Ze Świątyni

Zabłotów robi porządek

Zabłotów, miasteczko w powiecie świątynskim położone, słynące do niedawna z brudów i wielkich nieporządków zmienia obecnie z każdym dniem swe dotychczasowe oblicze. W dalszym ciągu realizuje zapoczątkowaną w ub. roku rozbudowę miasta. Powstało tu szereg nowych inwestycji: uporzędkowano plac targowy w Ryńcu, oraz przystąpiono do uporzędkowania bezużytecznych terenów gminnych wzdłuż ulic, zakładając na nich nowoczesne zadziwione ogródki.

Uporządkowano jedynie, oraz wybudowano na szereg ulic, nowe chodniki i zaprowadzono lepsze oświetlenie, a dla należytego skrapiania ulic zakupiono motopompę.

Z Przeworska

Wystawa rolniczo-handlowa pod Stalową Wolą

Staraniem O. T. R. w Pysznicy pod Stalową Wolą zorganizowana została Wystawa rolnicza hodowliva i rzemiosłowa, które w ub. przewidziano zostało kilku miejscowym właścicielom. M. in. sprowadzono na Wystawę 3

Z Glinian

Ofiarny trud kilku ludzi stworzył na wsi piękne dzieło

(a) Z prawdziwym uznaniem podkreślić należy, iż w dzisiejszych czasach praca religijna, kulturalno-oświatowa, gospodarcza na terenie Glinian i najbliższej okolicy pełni pełnym rytmem. Jednym z pięknych dzieł, które w tym dniu oddane zostaną użyteczności publicznej, jest murywany kościół we wsi Rozworzan, oddległy o 1 km od Glinian i stanowiącej własność Alfreda hr. Potockiego. Inicjatywę budowy kościoła w Rozworzan zrealizował przed dwoma laty p. Ludwik Stein, kierownik miejscowej szkoły, Obrońca Lwowa i znany działacz społeczny. Od tej chwili obok niego duży ciał całej tej wzniosłej akcji stał się p. Jan Antoniewicz, zarządca dóbr, nieznajomy z ofiarnym ogniskiem budowy kościoła, który już z daleka widniejąc ponad zagrodami Rozworzan, Właściciel wsi ofiarował grunt pod budowę.

Administracja jego dóbr w Kurowicach, dzięki której niedawno stanął przepiękny tamtejszy kościół, pozostająca pod kierunkiem zaszczytnie w całej okolicy znanego pełnomocnika, p. Kosielskiego, nie szczędziła dla budowy kościoła w Rozworzan kamienia, cegieł i materiału drzewnego i gdy sprawę budowy poparł p. Franciszek Mikrowicz, starosta w Przemyslanach, oraz inż. Tadeusz Trzeciński, wójt gminy budowa kościoła dobiegła kresu. Komitet budowy, w skład którego wchodziło również kilku miejscowych gospodarzy, zapowiada w najbliższym czasie poświęcenie świątyni, dźwigniętej ofiarnym trudem wymienionych powyżej działaczy.

Z Przemysła

Pierwsze kąpielisko na wsi w powiecie przemyslańskim

(a) Wieś Krzyżowa, położona w powiecie przemyslańskim, w pobliżu Glinian, jest pierwszą, która wzniosła na swym terenie kąpielisko ludowe, pomieszczone w murywanym, obszernym budynku, urządzonym według nowoczesnych wymogów, stawianych tego rodzaju zakładom. Latnia ta ludowa powstała przede wszystkim dzięki inicjatywie i zabiegom inż. Tadeusza Trzecińskiego, wójta gminy Glinian, niezwykle zapobiegliwego jej włodarza. Współdziałał z nim w tej mierze miejscowy kierownik szkoły, Leopold Cichoci i soltys Władysław O. Brembski.

NOWE NASILENIE PRYSZCZYZY

(a) Pryszczycą, która w okresie zimowym i wiosennym zdawała się na

wsii w najbliższym promieniu Glinian przyszyca, w ostatnim czasie wykazuje nowy wzrost. Powrotna fala przyszyczy objęła szereg nowych gospodarstw.

ROZWÓJ KÓŁKA ROLNICZEGO NA WSI.

(a) Istniejące od szeregu lat Kółko Rolnicze w Rozworzan dzięki opiece p. Ludwika Steina, kierownika szkoły, z rokiem każdym znacząco coraz piękniejszy rozwój. Agendy Kółka wzrosły w ostatnim czasie do tej granicy, iż utworzona została filia sklepu, pomieszczone w domu, zakupionym od pewnego kupca żydowskiego, który ze swej przeszłości nie posiada.

